

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 8/2003

Cena \$ 2.50

AUGUST 2003

Augustiniáni - řád sv. Augustina

1. Augustiniáni kanovníci

Řád řeholních kanovníků sv. Augustina (CRV) sahá svým původem až do 4. století. Když se stal sv. Augustin biskupem v Hippo, snažil se o spojení kněžské služby s řeholním životem. Proto ve svém biskupském sídle shromáždil kleriky a sestavil pro ně řeholní pravidla, kde jim předepsal zřeknutí se veškerého majetku, čistotu mravů, pokornou poslušnost a zvláště křesťanskou lásku. Takováto společenství kanovníků (od slova kánon - pravidlo, podle kterého mají tito řeholní klerikové žít) pak byla často ustanovována biskupy u jejich sídel. Lateránská synoda roku 1059 a papež Řehoř VII. schválil řád řeholních kanovníků pro celou církev a ten doznal od této chvíle velkého rozmachu. Řád řeholních kanovníků se zasloužil o reformu katedrálních a kolegiálních kapitul, zakládal nové instituce (proboštství, opatství), které se věnovaly duchovní službě ve farnostech, a také zakládal domy, kde se kanovníci věnovali službě poutníkům, nemocným a jinak postiženým. Jednotlivé domy se sdružovaly do kongregací. Augustiniáni v Paříži se věnovali liturgii a pastorači, podobně jako augustiniáni v Rakousku. Švýcarská kongregace věšla ve známost svou horskou službou.

Ve 14. století, kdy křesťanské učení ztrácelo životní sílu, se v Holandsku stal augustinián Gerard Groote iniciátorem nové obnovy zvané „Devotio moderna“ - „Moderní zbožnost“. V jeho díle pokračoval jeho žák Florentinus Radevinus. „Moderní zbožnost“ znamenala svěží, čínorodou, své době přiměřenou zbožnost, jejímž cílem bylo čelit úpadku církve, světskému životu kléru, povrchní lidové zbožnosti i úpadku filosofie a teologie. Obnova mělo být dosaženo tak, že věřící budou vedeni k prosté vnitřní zbožnosti a k uvědomělému spojení duše s Bohem. Důraz byl kladen na znalost Písma svatého, na časté svaté přijímání, kult Mariánský a prožívání liturgie a krásu jejich forem. Obnova současně pečovala o tělesné blaho člověka zři-

zováním charitativních institucí, šířila sociální reformy a zdůrazňovala nutnost řádu ve společnosti a úctu k autoritě. K těmto novým iniciativám augustiniánů se pak připojily i jiné řehole.

První klášter augustiniánských kanovníků v Čechách založil r. 1333 pražský biskup Jan IV. z Dražic v Roudnici. Odtud se řád rychle rozšířil po Čechách i po Moravě. Jeho velkým podporovatelem byl Karel IV., který založil r. 1350 k počtě Karla Velikého klášter na Karlově v Praze. Arcibiskup Arnošt z Pardubic založil kláštery v Kladsku, v Jarooměři, v Rokycanech a v Sadské, odkud přenesl kolegiální kapitolu do Prahy. Rožmberkové založili klášter v Třeboni. Další kláštery byly v Lanškrouně, ve Šternberku na Moravě, ve Fulneku a v Prostějově. Augustiniáni kanovníci se hodně uplatnili na poli vědeckém. Známý jako spisovatel je například roudnický převor Petr Clarificator. Reformní hnutí augustiniánských kanovníků utrpělo značné škody za husitských válek. Všechny jejich kláštery v Čechách a na Moravě zrušil císař Josef II. V České republice začal řád augustiniánů kanovníků působit v roce 1990 v Brně - Tuřanech. Jejich posláním je především oslava Boha slavením liturgie mše svaté a církevních hodinek a také pastorační služba ve farnostech.

Řeholním oděvem augustiniánů kanovníků je bílá klerika s černým límcem. Do chóru oblékají na kleriku rochetu a fialovou mozetu.

2. Augustiniáni eremité

Řád Augustiniánů eremitů (OSA) se počítá k tzv. žebravým řádům, kde hráli hlavní roli minorité a dominikáni. Augustiniáni eremité zde zaujímají střed mezi starými monastickými řády jako byli benediktíni a cisterciáci a mezi řády žebravými.

Augustiniáni eremité vznikli roku 1244 jako výsledek sjednocení několika eremitských (poustevnických) skupin. Řád byl schválen papežem Inocencem IV. V tomto řádu měl být zachován kontemplativní způsob života, jako tomu

Klášter augustiniánů eremitů s kostelem sv. Tomáše v Praze na Malé Straně, založený králem Václavem II. roku 1285

bylo před tím u poustevníků, ale měli žít pohromadě v klášterním společenství. Hlavním cílem řádu nebyl apoštolát, ale hledání Boha v hlubokém bratrském životě. Bratři se snažili ve společenství vytvářet jedno srdce a jednu mysl v Bohu. Základem jejich života byla služba Bohu modlitbou, pokora a osobní chudoba. Důraz kladli na studium, zasazovali se o rozvoj kultury a vědy na principu víry a snažili se o ochranu a plný rozvoj lidského života.

Kláštery Augustiniánů eremitů byly zakládány na území Čech a Moravy od 13. století. Nejstaršími kláštery byly Pivoň u Domažlic a Svatá Dobrotivá u Berouna. Pak následoval klášter Koruna Panny Marie na třebovském panství na Moravě, potom Šopek u Mělníka, klášter u kostela sv. Tomáše na Malé Straně v Praze, Domažlice, Dolní Ročov, Česká Lípa, Vrchlabí, Brno, Jevíčko, Moravský Krumlov atd. Samostatná česká provincie augustiniánů eremitů vznikla v roce 1604. Zvláštní postavení v řádu

Foto na titulní straně:

Kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Karla Velikého na Karlově v Praze založený Karlem IV. roku 1350 pro augustiniány. Díky velkolepé střešné klenbě je nejpamátelnější stavbou tohoto druhu v celé střední Evropě.

Potíže s modlitbou

Prísloví praví: „Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek.“ Mnozí křesťané přiznávají nezbytnost modlitby, a přesto ji vynechávají. Nejčastější příčinou, proč se mnozí věřící nemodlí, je odkládání modlitby na později. Až potom, až večer, až zítra... V nedůslednosti modlitebního života se pohyb duchovního života zpomaluje, až se zastaví. Někteří z nás vyzkoušeli, jak je nepříjemné zastavení automobilu, který nás vezl k určitému cíli, jen proto, že „došel“ benzín. Řidič podcenil nutnost pohonné směsi, a nedosáhl cíle v potřebném čase. Toto technické přirovnání je dostatečně srozumitelné všem křesťanům, kteří podceňují důležitost modlitby nejen pro duchovní život, ale i pro uchování vyrovnaného lidství a citlivého svědomí.

Modlitba je náročná, protože ten, kdo se modlí, musí překonávat různé sklony a náklonnosti. Výstup na kopec, odkud je krásný rozhled, je také namáhavý a vysilující. Snad mohu připomenout: „Co nic nestojí, za nic nestojí.“ Žijeme v době, která holduje pohodlí a nemluví o vítězství.

Člověk, který se seznámil s Kristem a jeho evangeliem, ví nebo tuší, že odbývat modlitbu je špatné, ale odkládat čili zanedbávat modlitbu je horší. Modlitba bývá přirovnávána k dýchání duše. A my víme, že je lepší špatně dýchat než vůbec nedýchat. Bez modlitby víra ochabuje a náboženský život zakrňuje. „Člověk nemůže být natrvalo křesťanem, aniž by se modlil!“ - zdůrazňoval Romano Guardini. Jsem přesvědčen, že krize církve v naší zemi je spjata s krizí víry mnohých pokřtěných. A krize víry souvisí s nedostatkem modlitby.

V uspěchaném světě se život podobá honičce, a někdy dokonce štvanci. Lidé spěchají, aby nepřišli pozdě, a utíkají, aby nebyli dopadeni. Člověk je stále na útěku; někdy je to rozumné, když utíká před hříchem, a někdy je to krajně pošetilé, když utíká sám před sebou. Člověk si někdy počíná jako podrážděný pes, který běhá okolo něčeho, a bojí se zaútočit. Zaměníme-li prostředky za cíl, stane se z našeho života kolotoč. Člověk potřebuje modlitbu, aby se naučil rozpoznávat hodnoty a padělky, pomocníky a podvodníky, prostředky a cíle, trvalé a časné. První pomoc a každodenní modlitbu neodkládej! Rozumný pochopí.

Josef Doubrava

Katolický týdeník 15/2002

Odevzdání se službě Bohu

Věčné Slovo, jednorozený Synu Boží, nauč nás pravé velkomyslnosti. Nauč nás tobě sloužit, jak toho právem zasluhuješ. Ať dáváme a nepočítáme, ať bojujeme a nedbáme ran, ať pracujeme a nehledáme odpočinek, ať se obětujeme a nečekáme jinou odměnu kromě vědomí, že jsme splnili tvou vůli. *(Sv. Ignác z Loyoly)*

zaujímal konvent u sv. Tomáše v Brně. Řada klášterů zanikla za císaře Josefa II. Konvent od sv. Tomáše v Brně byl přenesen do bývalého cisterciáckého kláštera na Starém Brně. Odtud známe např. vynikající vědeckou osobnost, zakladatele genetiky (nauky o dědičnosti), opata Johanna Gregora Mendela, který se věnoval badatelské práci a při křížení různých forem hrachu dospěl k objevům, z nichž vyvodil základní zákonitosti dědičnosti, tj. přenos znaků z rodičů na

potomky. Formuloval tři genetické zákony, později nazvané jeho jménem.

V roce 1950 bylo komunistickým režimem zrušeno sedm posledních klášterů řádu. Dnes jsou obnoveny kláštery u sv. Tomáše v Praze na Malé Straně, klášter Nanebevzetí Panny Marie v Domažlicích a opatství na Starém Brně.

V současné době se augustiniáni věnují především duchovní správě, ale zároveň i vědecké a pedagogické činnosti, jak to odpovídá jejich řádovému poslání

a tradicím. Pražský konvent u sv. Tomáše se také věnuje duchovní službě pro německy a anglicky mluvící obyvatele a návštěvníky Prahy. Z Prahy je spravován i klášterní kostel ve Svaté Dobrotivě, kde působili augustiniáni od r. 1262.

Řeholní oděv augustiniánů eremitů tvoří jednoduchý hábit černé barvy s řemenem a kapucí.

*Podle různých pramenů připravil
Fr. Dušan Hladík*

LITURGICKÁ ČTENÍ

19.neděle v mezidobí - 10.srpna 2003

1. ČTENÍ - I Král 19, 4-8

Chléb, kterým je prorok sycen, připomíná manu, jež posilovala Izrael na cestě do zaslíbené země. Podobně i Eliášovo putování k hoře Chorebu je putováním k okamžiku Božího sebezjevení se člověku, avšak ne již v hromobití a zemětřesení, ale v jemném vánku.

Čtení z první knihy Královské.

Eliáš šel na poušť asi den cesty. Šel si sednout pod jednu kručinku, přál si smrt a zvolal: „Už je toho dost, Hospodine, vezmi si můj život, neboť nejsem lepší než moji otcové!“ Lehl si a pod tou kručinkou usnul. Tu se ho dotkl anděl a řekl mu: „Vstaň, ježi!“ Podíval se, a hle - u jeho hlavy chléb upečený na rozžhaveném kameni a džbán vody. Najedl se a napil a znovu usnul. Hospodinův anděl se vrátil podruhé, dotkl se ho a řekl: „Vstaň a najez se, neboť cesta by pro tebe byla příliš dlouhá.“ Vstal, najedl se a napil a šel v síle toho pokrmu čtyřicet dní a čtyřicet nocí až k Boží hoře Chorebu.

2. ČTENÍ - Ef 4, 30 - 5, 2

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Nezarnucujte svatého Božího Ducha, který vám vtiskl svou pečeť pro den vykoupění. Daleko ať je od vás každá zahořklost, prchlivost, hněv, hádání, nactiutrhání a všechny druhy špatnosti. Spíše buďte k sobě navzájem dobří, milosrdní a jeden druhému odpouštějte, jak i Bůh odpustil vám pro Kristovy zásluhy. Ano, napodobujte Boha jako jeho milované děti a žijte v lásce, jako i Kristus miloval nás a zcela vydal sebe za nás jako dar v oběť, vůni Bohu velmi příjemnou.

EVANGELIUM - Jan 6, 41-51

Ježíš se znovu označuje za chléb života a vysvětluje, co to znamená: Jako mana pocházela z nebe od Otce, tak také on je od Otce z nebe; jako mana dávala život těm, kdo putovali pouští, tak také on dává život věčný všem, kdo putují tímto životem.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Židé reptali proti Ježíšovi, že řekl: „Já jsem chléb, který sestoupil z nebe.“ Namítali: „Copak to není Ježíš, syn Josefov? Známe přece jeho otce i matku. Jak tedy může tvrdit: 'Sestoupil jsem z nebe'?“ Ježíš jim odpověděl: „Přestaňte mezi sebou reptat! Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. Stojí psáno v Prorocích: 'Všichni budou vyučeni od Boha.' Každý, kdo slyšel Otce a u něho se učil, přichází ke mně. Ne že by snad někdo Otce viděl; jenom ten, kdo je od Boha, viděl Otce. Amen, amen, pravím vám: Kdo věří, má život věčný. Já jsem chléb života. Vaši otcové jedli na poušti manu, a zemřeli. Toto je chléb, který sestupuje z nebe, aby ten, kdo ho jí, neumřel. Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa.“

20.neděle v mezidobí - 17.srpna 2003

1. ČTENÍ - Pf 9, 1-6

Můj pokrm jezte, víno, mnou nalité, pijte! - Tak zve Moudrost všechny, aby se jí nechali nasytit, touží se všem dávat. Tato zosobněná Moudrost byla často ztotožňována s postavou Ježíše Krista.

Čtení z knihy Přísloví.

Moudrost si zbudovala palác, opřela jej o sedm sloupů. Pobíla dobytek, smísila víno, připravila také svůj stůl. Poslala své služebnice volat z vyvýšenin města: Kdo je nezkušený, ať sem přijde, kdo je bez rozvahy, toho chci učít. Pojďte, můj pokrm jezte, víno, mnou nalité pijte! Nechte dětinství, a budete žít, po cestě poznání chodíte!

2. ČTENÍ - Ef 5, 15-20

Čtení z listu svatého Pavla Efesanům.

Dávejte dobrý pozor, bratři, jak se máte chovat, ne jako nemoudří, ale jako moudří; dobře využívejte času, protože žijeme ve zlých dobách. Nechovejte se tedy nerozumně, ale mějte na mysli, co je vůle Páně. Neopíjejte se vínem, vede to jen k výstřednostem, ale dejte se naplnit Duchem. Když mezi sebou mluvíte, užívejte slov ze žalmů, chvalozpěvů a duchovních písní; ze srdce zpívejte a hřejte Pánu. Děkujte stále Bohu Otci za všechno ve jménu našeho Pána Ježíše Krista.

EVANGELIUM - Jan 6, 51-59

V eucharistické řeči Ježíš mluví o tom, jak chápat znamení, které ustanovil při poslední večeři. Jednoduchým způsobem zdůrazňuje jak eucharistický realismus („Mé tělo je skutečný pokrm a má krev je skutečný nápoj“), tak jeho svátostné účinky („Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky“).

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl zástupům: „Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa.“ Židé se mezi sebou přeli a říkali: „Jak nám tento člověk může dát jíst svoje tělo?“ Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám: Když nebudete jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný, a já ho vzkřísím v poslední den. Vždyť mé tělo je skutečný pokrm a má krev je skutečný nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já žiji z Otce, tak i ten, kdo jí mne, bude žít ze mne. To je ten chléb, který sestoupil z nebe; ne takový, jaký jedli otcové, a umřeli. Kdo jí tento chléb, bude žít navěky.“

21.neděle v mezidobí - 24.srpna 2003

1. ČTENÍ - Joz 24, 1-2a, 15-17, 18b

Chceme sloužit Hospodinu, neboť je náš Bůh! Tak volá lid ve chvíli, kdy znovu před Jozuem stvrzuje Hospodinovu smlouvu, kterou za ně uzavřel Mojžíš. Věrnost tomuto rozhodnutí byla ovšem mnohokrát v dějinách zkoušena, protože bohové a náboženství okolních národů byli pro Izrael stálým pokušením.

Čtení z knihy Jozue.

Jozue shromáždil všechny kmeny Izraele do Sichemu a svolal přední muže Izraele, jeho náčelníky, soudce a pisáře. Když předstoupili před Boha, řekl Jozue všemu lidu: „Jestliže se vám nelíbí sloužit Hospodinu, vyvolte si dnes, komu chcete sloužit: zda bohům, kterým sloužili vaši předkové za řekou Eufratem, či bohům Amoritů, v jejichž zemi přebýváte. Já však a má rodina budeme sloužit Hospodinu!“ Lid odpověděl: „Daleko ať je od nás myšlenka, že bychom opustili Hospodina a sloužili cizím bohům. Vždyť Hospodin je náš Bůh. On vyvedl nás a naše otce z egyptské země, z domu otroctví, a udělal před našima očima tyto veliké divy a chránil nás po celé cestě, kterou jsme šli, a mezi všemi národy, jejichž středem jsme procházeli. I my chceme sloužit Hospodinu, neboť je náš Bůh!“

2. ČTENÍ - Ef 5, 21-32

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Bratři! Podřizujte se jeden druhému z úcty ke Kristu. Ženy ať jsou podřizeny svým mužům, jako kdyby to byl sám Pán. Muž je totiž hlavou ženy, podobně jako je Kristus hlavou církve, sám spasitel svého tajemného těla. Jako je církev podřizena Kristu, tak i ženy mají být svým mužům podřizeny ve všem. Muži, každý z vás ať miluje svou ženu, jako Kristus miloval církev a vydal sám sebe za ni, aby ji posvětil a očistil koupeli ve vodě a slovem. Tím si chtěl církev připravit slavnou, bez poskvrny, vrásky nebo něčeho takového, aby byla svatá a bez vady. Tak také muž má mít svou ženu rád jako vlastní tělo. Kdo má svou ženu rád, projevuje tím lásku sám sobě. Nikdo přece nemá v nenávisti vlastní tělo, ale dává mu jíst a pít a přeje mu. Tak i Kristus jedná s církví, protože jsme údý jeho těla. 'Proto opustí člověk otce i matku a připojí se k své manželce, a ze dvou se stane jen jeden člověk.' Toto tajemství je veliké; mám na mysli vztah Krista a církve.

EVANGELIUM - Jan 6, 60-69

Slova svatého evangelia podle Jana.

Mnozí z Ježíšových učedníků řekli: „To je tvrdá řeč! Kdopak to má poslouchat?“ Ježíš věděl sám od sebe, že jeho učedníci na to reptají, a proto jim řekl: „Nad tím se pohoršujete? Co teprve, až uvidíte Syna člověka, jak vystupuje tam, kde byl dříve? Co dává život, je duch, tělo nic neznamena. Slova, která jsem vám mluvil, jsou duch a jsou život. Ale jsou mezi vámi někteří, kdo nevěří.“ Ježíš totiž věděl od začátku, kdo jsou ti, kdo nevěří, a kdo je ten, který ho zradí. A dodal: „Proto jsem vám říkal, že nikdo ke mně nemůže přijít, není-li mu to dáno od Otce.“ Proto mnoho z jeho učedníků odešlo a už s ním nechodili. Ježíš tedy řekl Dvanácti: „I vy chcete odejít?“ Šimon Petr mu odpověděl: „Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života, a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Svatý Boží!“

22. neděle v mezidobí - 31. srpna 2003**1. ČTENÍ - Dt 4,1-2. 6-8**

Čtení z páté knihy Mojžišovy.

Mojžíš řekl lidu toto: „Nyní, Izraeli, poslouvej nařízení a ustanovení, která vás učím zachovávat, abyste žili a šli obsadit zemi, kterou vám chce dát Hospodin, Bůh vašich otců. Nic nepřidáte k tomu, co vám přikazuji, a nic z toho neuberete, ale budete zachovávat přikazy Hospodina, svého Boha, které já vám přikazuji. Zachovávejte je a plňte, neboť tak budete v očích národů moudří a rozumní: uslyší o všech těchto nařízeních a řeknou: Skutečně moudrý a rozumný je tento velký národ! Neboť kde je tak velký národ, jemuž by byli bohové tak blízko, jako je Hospodin, náš Bůh, kdykoli ho vzýváme. A kde je tak velký národ, který by měl spravedlivá nařízení a ustanovení, jako je celé toto zákonodárství, které já vám dnes prohlašuji!“

2. ČTENÍ - Jak 1, 17-18. 21b-22. 27

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

Bratři moji nejmilejší! Každý dobrý úděl, každý dokonalý dar přichází shora, sestupuje od Otce světél, u něhož není změna ani ztemnění, jaké je působeno u hvězd otáčením. On rozhodl, že nám dá život slovem pravdy, abychom byli jako prvotiny ze všeho, co stvořil. Buďte vnímaví pro slovo, které do vás bylo vloženo jako semeno a může zachránit vaši duši. To slovo však musíte uvádět ve skutek, a ne abyste ho jenom poslouchali. To byste klamali sami sebe. Zbožnost ryzí a bezvadná před Bohem a Otcem je toto:

ujímat se sirotků a vdov v jejich tísní a uchovat se neposkvrněný od světa.

EVANGELIUM - Mk 7, 1-8. 14-15. 21-23

Slova svatého evangelia podle Marka.

Kolem Ježíše se shromáždili farizeové a někteří z učitelů Zákona, kteří přišli do Jeruzaléma. Všimli si, že někteří z jeho učedníků jedí rukama obřadně nečistými, to je neumytými. Farizeové totiž a všichni židé se drží podání předků a nejedí, dokud si pečlivě neumyjí ruce; po návratu z trhů nejedí, dokud se celí neopláchnou; a je mnoho jiného, co přejali a čeho se drží: omývání pohárů, džbánů, měděných nádob a lehátek. Proto se ho farizeové a učitelé Zákona ptali: „Proč se tvoji učedníci nechovají podle podání předků, ale jedí obřadně nečistými rukama?“ Odpověděl jim: „Pokrytci! Dobře to o vás předpověděl Izaiáš, jak je psáno: Tento lid mě uctívá rty, ale jejich srdce je daleko ode mě. Nadarmo mě však uctívají, když učí naukám, které jsou lidskými ustanoveními.‘ Opustili jste přikázání Boží a držíte se podání lidského.“ Ježíš zase k sobě přivolal zástup a řekl jim: „Slyšte mě, všichni, a pochopte! Člověka nemůže poskvrnit nic, co do něho vchází zvenčí, ale co vychází z člověka, to ho poskvrňuje. Z nitra totiž, ze srdce lidí, vycházejí špatné myšlenky, smilství, krádeže, vraždy, cizoložství, lakota, zloba, lest, prostopášnost, závist, urážky, pýcha, nerozumnost. Všechno to zlé vychází z nitra a člověka poskvrňuje.“

23. neděle v mezidobí - 7. září 2003**1. ČTENÍ - Iz 35, 4-7a**

Čtení z knihy proroka Izaláše.

Řeknětem malomyslným: „Vzmužte se, nebojte se! Hle, Bůh vás přináší odvetu, odplatu božskou! On sám přijde a spasí vás!“ Tehdy se otevrou oči slepých, odemknou se uši hluchých. Tu poskočí chromý jak jelen a zaplesá jazyk němého, neboť na stepi vyprýští vody, potoky na poušti. Vyprahlá země se změní v rybník a žiznivá půda v prameny vod.

2. ČTENÍ - Jak 2, 1-5

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

Moji bratři, s vírou v našeho božského Pána Ježíše Krista nesmíte spojovat stranictví k lidem. Když k vám do shromáždění vejde muž se zlatými prsteny na ruku, ve skvělém oděvu, a vejde také chudák v obnošených šatech, vy jste samá pozornost k tomu, který je nádherně oblečen, a řeknete mu: „Prosím, posad se tady na čestné místo.“ Ale tomu chudásovi řeknete: „Ty stůj tamhle“ nebo „Sedni si tady u mých nohou.“ Neděláte tak rozdíly navzájem mezi sebou, nestáváte se soudci podle špatných zásad? Poslyšte, moji milovaní bratři! Což nevyvolil Bůh právě chudé v očích světa, aby byli skrze víru bohatí a dědici Království, které slíbil těm, kdo ho milují?

EVANGELIUM - Mk 7, 31-37

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš odešel z tyrského kraje a šel přes Sídón územím Desetiměstí ke Galilejskému moři. Přivedli k němu hluchoněmého a prosili ho, aby na něho vložil ruku. Vzal ho stranou od zástupu, vložil mu prsty do uší, dotkl se slinou jeho jazyka, vzhledl s povzdechem k nebi a řekl: „Effatha!“, to znamená: „Otevři se!“ A hned se mu otevřel sluch, rozvázal se mu jazyk a mluvil správně. Ježíš jim pak přikázal, aby o tom nikomu neříkali. Čím více však jim to přikazoval, tím více to rozhlašovali. Byli celí užaslí a říkali: „Dobře všechno udělal, i hluchým dává sluch, i němým řeč!“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31.července 2003

Politické události

Havel převzal prestižní americkou cenu

Bývalý český prezident Václav Havel převzal ve středu 23.července ve Washingtonu jako dosud jediný český občan nejvyšší americké občanské vyznamenání - Prezidentskou medaili svobody. Havelovi a dalším desíti osobnostem ze světa americké politiky, publicistiky, sportu, zábavy a vědy předal ocenění v Bílém domě americký prezident George Bush. Před předáním medaile se Havel sešel s Bushem k půlhodinovému soukromému rozhovoru, a to jako jediný z jedenáctičlenné skupiny osob, které medaili obdržely. Americké ocenění se uděluje většinou americkým občanům. Mezi neamerickými držiteli medaile jsou například politici Margaret Thatcherová, Helmut Kohl a Nelson Mandela, vědec a cestovatel Jacques-Yves Cousteau nebo umělci Pablo Casals a Plácido Domingo. Letošní cenu obdrželi mimo jiné jaderný fyzik Edward Teller, politický aktivista a herec Charlton Heston a posmrtně i Dave Thomas, zakladatel sítě rychlého občerstvení Wendy's. ČTK

Václav Havel přijímá od prezidenta Busha medaili svobody

Premiér Špidla projevil lítost za odsun i Rakušanům

Lítost projevená českou stranou v česko-německé deklaraci z roku 1977 se podle premiéra Vladimíra Špidly týká i sudetských Němců žijících v Rakousku. Řekl to na Evropském fóru v dolnorakouském Gottweigu v neděli 29.června. Jak připomněl, k deklaraci se česká vláda znovu přihlásila prohlášením k referendu o rozšíření Evropské unie, které se zmiňuje také o stinných stránkách minulosti. Český premiér však zároveň odmítl požadavky na vrácení majetku.

Spolkový sněm schválil rozšíření EU

Téměř jednomyslně schválil ve čtvrtek 3.července německý Spolkový sněm rozšíření Evropské unie o deset států včetně České republiky. Pro bylo ve jmenovitém hlasování 575 poslanců, jeden proti a čtyři se zdrželi. Rozšíření EU ještě musí nyní schválit Spolková rada, ve které zasedají představitelé vlád 16 spolkových zemí. Parlament zároveň zamítl návrh doprovodného usnesení CDU/CSU požadující zrušení tzv. Benešových dekretů. České ministerstvo zahraničí podle ČTK výsledek hlasování uvítalo.

Prezident Václav Klaus na návštěvě ve Francii

Dvoudenní návštěvu Francie zahájil Václav Klaus v úterý 15.července obědem s prezidentem Jacquesem Chirakem. Do země galského kohouta zavítal poprvé od svého zvolení na konci letošního

února. "Domnívám se, že dialog mezi evropskými zeměmi je nyní důležitější než kdy předtím," uvedl v rozhovoru pro francouzský list Le Figaro. Kromě schůzky s Chirakem se Klaus v úterý sešel i s předsedy obou parlamentních komor a premiérem Jeanem-Pierrem Raffarinem. V průběhu návštěvy český prezident kritizoval jak EU, tak domácí politickou scénu. "Náš vstup do Evropské unie představuje složitý problém, který s sebou přinese výhody i nevýhody. Radikálně změni naši budoucnost a nebude to jenom v dobrém," uvedl Klaus v rozhovoru pro Le Figaro. Dále prohlásil, že evropská ústava je nepotřebná a že on sám nechce měnit český pas za evropský. Neodpustil si rovněž kritiku na adresu šéfa české diplomacie Cyrila Svobody. "Trošku mě mrzí, že česká politická reprezentace, zejména ministerstvo zahraničí, se tak hrdě pustilo do souboje malých států proti velkým. Podle mého názoru v tom není jádro evropského problému," řekl podle ČTK Klaus. 16.července přednesl projev na zasedání rady Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (Česká republika je členem OECD od konce roku 1995). Kritizoval v něm jednotnou evropskou měnu euro. "Je to idea sevření všech velmi odlišných evropských zemí do jedné velikosti košile se stejným límečkem, když tyto země mají často krk velmi odlišný," uvedl podle ČTK Klaus. Většina ostatních delegátů euro ohodnotila jako životaschopný projekt.

Špidla slavil v Americe úspěch, české firmy zatím zakázky nezískaly

Premiér Vladimír Špidla pobýval od 15. do 20.čer-

vence v USA. Na cestě ho doprovázeli jak politici, tak zástupci českých firem. Špidla ve Washingtonu jednal se špičkami americké politiky. Všichni mu přitom dávali najevo svou přízeň. Prezident George Bush nečekaně protáhl schůzku s premiérem téměř na dvojnásobek, pak ho přijal i viceprezident Dick Cheney. Ministr zahraničí Colin Powell zavítal dokonce na recepci na české ambasádě a ministr obrany Donald Rumsfeld za Špidlou přijel až do hotelu. "Vedeme svou vlastní samostatnou politiku, a to je oceňováno," uvádí MF Dnes premiérovi odpověď na otázku, čím si česká politická reprezentace nadstandardní přijetí zasloužila. Předseda české vlády dále zdůraznil historické i současné vazby mezi Českem a USA. Zároveň však prohlásil, že Češi se nemohou orientovat jen na Ameriku, ale především na Evropu. Posílení obou vazeb je podle něj základ české budoucnosti. Důrazně se vyslovil také pro posílení role Severoatlantické aliance. Na rozdíl od premiéra však zástupci českých firem podobné úspěchy neslavili. Z Ameriky si namísto zakázek odvezli "pouze" cenné kontakty do budoucna. Nejvíce se jednalo o podílu ČR na obnově Iráku, pronájmu amerických stíhaček a naopak o prodeji českých letadel L-159. Žádná konkrétní domluva, ani příslib spolupráce, však nepadly. V průběhu návštěvy spekulovala česká média o tom, proč se Špidlovi dostalo neobvykle příznivého přijetí. Nejčastěji zmiňovaným důvodem byl zájem USA o dodání stíhaček pro českou armádu. O obchod, který může dosáhnout až desítek milionů dolarů, má totiž americká

strana už dlouho velký zájem. "O stíhačkách se tu téměř nemluví, snad až na rozhovor s ministrem Rumsfeldem," cituje deník Špidla. Naopak média americká si prý pobytu české delegace téměř nepovšimla. Kromě hlavního města USA navštívil Špidla námořní základnu Norfolk, řídicí středisko NASA a texaské město Houston. Právě na Houstonské univerzitě se 18.července společně se svou manželkou Viktorií, sešli s českými krajany. A dostalo se jim bouřlivého přijetí. "Mé vlastní kořeny vedou do Texasu," prohlásil podle MF Dnes český premiér. Špidla je prvním českým vrcholným politikem, který do Texasu přijel na oficiální návštěvu. Podle odhadu se přitom počet texaských Čechů blíží jednomu miliónu. Na setkání jich však přišlo "jenom" dvě stě. Někteří se dokonce oblékli do českých nebo moravských krojů. Premiérovi se večer tolik líbil, že se zdržel o hodinu déle, než měl původně v plánu.

Ministr zahraničí Cyril Svoboda navštívil Irák a Izrael

Víkend 12. a 13.července strávil Cyril Svoboda v zahraničí. V sobotu navštívil Irák, kde v Bagdádu znovu otevřel české velvyslanectví, a v neděli Izrael. Návštěvu Palestiny plánuje na srpen. Spolu se Svobodou přiletěli do Iráku také další tři experti, kteří zde budou působit v rámci civilní správy (CPA) vedené Američanem Paulem Bremerem. Nyní jich v zemi působí devět. Bremer při schůzce se Svobodou ocenil pomoc české vlády při obnově Iráku. Český ministr Američanům nabídl mimo jiné pomoc při obnově irácké policie a armády. Rozhodně se nám

hodí pomoc s policií, pokud jde o armádu, děláme to sami," cituje ČTK Bremera. Na závěr návštěvy navštívil Svoboda českou 7. polní nemocnici v jihoirácké Basře. Nastoupené jednotce poděkoval za její působení v Iráku, které je podle něj oceňováno nejen v ČR, ale i v zahraničí. V kontingentu působí 316 vojáků, z toho 24 žen. V nemocnici funguje i lékárna a epidemiologická laboratoř. V Izraeli se Svoboda setkal mimo jiné s premiérem Arielem Saronem, který ocenil dobré vztahy mezi oběma zeměmi. Podle Svobody si izraelský ministerský předseda váží úlohy České republiky, kterou hraje "nejen na půdě OSN, ale i obecně v boji proti terorismu a v podpoře mírového procesu," uvádí ČTK. Svoboda na schůzce oznámil, že je ČR schopna dodat Izraeli výcvikové vojenské letouny L-159 nebo nákladní vozy Tatra. Saron uvedl, že nabídce prodiskutuje nejprve s ministrem obrany. Izraelský ministr hospodářství Ehuda Olmert zase Svobodu ujistil, že rozhodnutí české vlády zrušit stavbu dálnice na severní Moravě, kterou mělo financovat izraelské konsorcium, nijak neovlivní vzájemné ekonomické vztahy.

Bývalý tajemník ministra zahraničí Srba dostal u soudu osm let

Krajský soud v Českých Budějovicích 30.června rozhodl, že Karel Srba loni plánoval vraždu redaktorky deníku Mladá fronta Dnes Sabiny Slonkové, a poslal bývalého tajemníka ministra zahraničí Jana Kavana na osm let do vězení. Spolu se Srbou byli odsouzeni i ostatní účastníci spiknutí: Srbova známá a spolupracovnice Eva Tomšovičová, u níž si Srba podle

soudu vraždu objednal, dostala šest let, stejně jako vimperský podnikatel Michal Novotný. O dva roky nižší trest si odnesl Novotného komplic Petr Volf. Soud uznal Srbu vinným z toho, že si objednal vraždu nepohodlné novinářky u Tomšovičové. Ta podle rozsudku požádala o zprostředkování fyzické likvidace Novotného, který spolu s Volfem najal na vraždu recidivistu Karla Rziepela - Janského, ve vimperském podsvětí známého pod přezdívkou Citron. Rziepel ovšem spolupracoval s policií, vše jí oznámil a ta následně celou skupinu pozatýkala. Cena za život novinářky měla činit půl miliónu korun. Slonková v několika článcích popisovala rozsáhlý Srbův majetek v hodnotě desítek miliónů korun. Srba, tvrdí soud, měl obavy, že o svá luxusní sídla a milióny korun v hotoosti přijde, protože se ukáže, že na ně nikdy nemohl vydělat legálně. Soud Srbovy majetkové poměry detailně zkoumal a zjistil, že si za posledních třináct let oficiálně vydělal dva a půl miliónu korun. Soud se domnívá, že Srba majetek a peníze získal na základě zmanipulovaných výběrových řízení na ministerstvu zahraničí. Případ teď míří k vrchnímu soudu, Srba se totiž na místě odvolal. Odůvodnění sledoval s kamennou tváří, jen občas nesusouhlasně zakroutil hlavou. "Padesátá léta se vracejí," vykřikl Srba, když ho eskorta odváděla od soudu, uvedla MF Dnes. Spokojen byl žalobce Barnabáš Liška, byť pro Srbu žádal vyšší trest, třináct let vězení. "Je to důležitý signál pro další osoby, které si myslí, že jim v této zemi bude procházet cokoliv," prohlásil Liška.

Vrchní soud zprostil Jakeše a Lenárta obžaloby

S osvobozujícím rozsudkem odešli ve čtvrtek 26.června od Vrchního soudu v Praze vysocí funkcionáři předlistopadového režimu Miloš Jakeš a Jozef Lenárt. Odvolací soud dospěl k závěru, že se žalobci nepodařilo prokázat, že se bývalí komunističtí politici dopustili v souvislosti se srpnovými událostmi roku 1968 něčeho nezákonného.

Josef Hojdar opustil poslanecký klub ČSSD, vládní koalice ztrácí většinu

Vláda Vladimíra Špidly musí kromě reformy veřejných financí řešit další problém - vystoupením předsedy hospodářského výboru sněmovny Josefa Hojdara z klubu ČSSD totiž ztrácí v dolní komoře parlamentu těsnou většinu (101:99). "Pan poslanec Hojdar sdělil předsedovi poslaneckého klubu ČSSD Petru Iblu, že vystupuje z poslaneckého klubu a současně sdělil, že bude podporovat zákony směřující k reformě," řekl podle iDnes před odpoledním jednáním sněmovny Špidla. Hojdar přesto, že podle něj návrhy reformy neodpovídají principům sociální demokracie, reformu v prvním čtení podpoří. Později však vládu varoval, že bude muset návrh ještě upravit, aby s jeho hlasem mohla počítat i nadále. Hojdar, který zůstává sociálním demokratem, by ale nemusel být posledním, kdo řady poslaneckého klubu ČSSD opustí. Podle ČTK by jej mohli následovat jeho další kolegové. Poslanecká sněmovna 24.července podpořila v prvním čtení všechny zákony reformy veřejných financí.

Ze Slovenska

Novela zákona o interrupcích ohrožuje vládní koalici

Až rozpadem vládní koalice vedené premiérem Mikulášem Dzurindou prý hrozí spory kvůli interrupcím a kvůli smlouvě s Vatikánem o katolické výchově a vzdělávání. Novelu zákona, která prodlužuje možnost provést v případě poškození plodu zákrok až do 24. týdne těhotenství, schválil parlament 3. července i díky hlasům vládní strany ANO (Aliance nového občana). Ta o prosazení zákona jednala s opozicí, což je podle koaličních partnerů nepřipustné. Jasně ne interrupčnímu zákonu vyslovilo vládní Křesťanskodemokratické hnutí (KDH). Podle jeho předsedy Pavola Hrušovského zákon připomíná selekci lidí v koncentračních táborech a ruských gulazích, jelikož dovoluje uměle přerušit těhotenství ve třetím měsíci, pakliže je plod geneticky poškozený. Hrušovský nejdříve pohrozil vystoupením z koalice, pokud by zákon prošel, teď naopak k odchodu vyzval ministry za stranu ANO. "Celý problém je nešťastný, po etické ani odborné stránce není vhodný čas situaci jakkoliv řešit. Koalice se zatím dokázala dohodnout na všech sporných otázkách, ale v tomto směru je KDH velmi zásadové," uvedl podle Sme prezident Rudolf Schuster a dodal, že situaci nelze podceňovat, protože by mohla vyvolat nestabilitu i v budoucnu. Na Schusterovi je, zda zákon podepíše či nikoliv. V případě jeho odmítnutí by se zřejmě v parlamentu nenašel potřebný počet hlasů nutný k přehlasování veta. Proti interrupcím

silně vystupuje katolická církev.

Prezident Schuster nepodepsal zákon o DPH

Parlament bude muset znovu hlasovat o dvou zákonech, které sjednocují daň z přidané hodnoty (DPH) na 19% a zvyšují spotřební daň z minerálních olejů. Prezident Rudolf Schuster totiž 10. července novelu zákona nepodepsal. Argumentuje, že zvýšením sazby daně ze 14% se znovu zvýší životní náklady obyvatel, což bude mít negativní dopad na sociálně nejslabší skupiny, zejména důchodce a mladé rodiny s dětmi. Podle Schustera je nevyhnutelné přijmout k novele konkrétní kompenzace. Bez kompenzace dopadu na nízkopříjmové skupiny obyvatel nebude možné při současné špatné sociální situaci jednotnou sazbu DPH zavést. "Tyto změny mohou v konečném důsledku negativně ovlivnit i nezanedbatelný příjem státního rozpočtu, který DPH představuje a který je závislý na spotřebě vybraných skupin výrobků," citovala slovenská agentura SITA prezidentovo vyjádření.

Slovenská vláda schválila účast ČEZ při privatizaci elektráren

Slovenská vláda schválila 16. července dodatečné přistoupení české společnosti ČEZ do tendru na koupi 49% akcií hlavního výrobce elektřiny Slovenské elektrárne (SE). Slovenský ministr hospodářství Robert Nemcsics pro novináře uvedl, že ČEZ má jasný zájem o převzetí celých elektráren včetně jejich jaderných zdrojů. U dalších dvou nových investorů by se přitom mělo jednat jen o předběžný zájem. Již v minulosti se v řádném termínu vyhlášeném privatizačním poradcem přihlásilo osm spo-

lečností. "Nechceme závodit s časem. Jde nám o to, abychom využili všechny možnosti a vybrali zájemce, který nabídne nejvýhodnější podmínky," uvedl pro státní tiskovou agenturu TASR Nemcsics. Mezi strategickými zájemci o privatizaci SE by vyjma ČEZ měly být i německý E.ON, francouzská Electricite de France (EdF), britské British Energy a International Power, italský Enel a belgický Elecrabel.

Ekonomika

Na každé volné místo připadá téměř 12 uchazečů

Nezaměstnanost v Česku v červnu proti květnu mírně vzrostla a bez práce je více než půl milionu lidí, což je 9,5 procenta praceschopné populace. Nejvíce problémů mají tradičně okresy Most, Karviná, Teplice a Chomutov. Např. na Mostecku dosahuje míra nezaměstnanosti 22%. Naopak nejlepší je situace ve středních Čechách a v Praze (3,8%). "Na jednu stranu sice léto umožňuje řadu sezonních prací, které nabízí dočasné zaměstnání, na stranu druhou v červnu přichází na trh práce noví absolventi škol a rozšiřují řady nezaměstnaných. Ještě více absolventů pak přibude v červenci a nezaměstnanost dále přechodně vzroste," uvedla pro iDnes.cz hlavní ekonomka pražské Volksbank Markéta Sichtářová. Na konci června nabízel úřady práce 43 005 pracovních míst, což je nárůst o 661. Přesto na jedno volné pracovní místo připadá 11,6 uchazečů. Na podzim se ale míra nezaměstnanosti opět přehoupne přes 10% hranici, míní podle iDnes Pavel Sobíšek z HVB Bank.

Prezident Klaus vetoval zákon zvyšující daně

Prezident Václav Klaus 18. července vetoval zákon o dani z přidané hodnoty, který předtím koaliční poslanci stihli protlačit parlamentem. Zákonem o DPH chce vláda od ledna zvednout daně z telefonních hovorů, internetu a dalších služeb, a to z nyníšších pěti na 22%. Za tři roky by to mělo přinést do státní pokladny zhruba 46 miliard korun. Ještě před dvěma měsíci přitom prezident vládě vzkázal, že o zamítnutí tohoto zákona neuvažuje. Premiéra Vladimíra Špidlu to rozčílilo. Během návštěvy Spojených států o Klausovi prohlásil, že se chová jako "politický předák, nikoliv jako prezident". Tím, že Klaus odmítl zákon podepsat, postavil Špidlu do složité situace. Zákon se sice vrátí do sněmovny, ale přehlasování prezidentského veta bude pro koalici velice složité. Je k tomu totiž zapotřebí hlasů všech 101 poslanců vládní koalice. Komunisté a ODS zákon nepodpoří, a proto musí hlasovat vládní koalice jednotně.

Kurzovní lístek České Národní Banky 4. 8. 2003 (střed)

EUR, 1	32.275
Kanada, 1	20.393
Slovensko, 100	76.864
USA, 1	28.539

Kultura

Třebíč přibyla na seznam UNESCO jako 12. česká památk

Na seznam světového dědictví UNESCO se dostala další česká památka, židovská čtvrť a bazilika sv. Prokopa v Třebíči. Třebíč nominovala česká vláda v roce 2001. Na seznamu je z výslovně židovských památek zatím jen starý Jeruzalém, další jsou sou-

částí větších celků, jako třeba starý židovský hřbitov uvnitř historického jádra Prahy. Třebíčská židovská čtvrť je jednou z nejzachovalejších v Evropě. Ghetto se vyvíjelo už od 12. století, do současnosti bylo zbořeno pouze pět domů. V 70. letech přitom mělo ustoupit rozsáhlé panelové výstavbě. Díky změně společenských poměrů se nakonec zachovaly obě dvě synagogy, na sto dvacet budov a židovský hřbitov s 11 tisíci hrobů a třemi tisíci náhrobků. Stát, město a vlastníci investovali v posledních letech do rekonstrukce přes 100 miliónů korun, píše iDnes. Na seznam patří i tyto české památky: historická jádra Českého Krumlova, Prahy a Telče, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou, historické jádro Kutné Hory s chrámem sv. Barbory a klášterním kostelem Panny Marie v Sedlci, kulturní krajina Lednicko-valtického areálu, ves Holasovice v jižních Čechách, komplex Arcibiskupského zámku a Květné a Podzámecké zahrady v Kroměříži, renesanční zámecký areál v Litomyšli, barokní sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci a brněnská funkcionalistická vila Tugendhat.

Na Hradě začal již 7. ročník Letních shakespearovských slavností

Po loňském obrovském úspěchu inscenace Král Lear, ve které pod taktovkou slovenského režiséra Martina Huby zazářili především Jan Tríska a Jiří Langmajer, se letos organizátoři rozhodli zpracovat další výjimečné představení Williama Shakespeara - tragédii Hamlet, jednu z nejznámějších divadelních her vůbec. Premiéru na Pražském hradě měla

27. června. Herecké obsazení je už tradičně velmi silné. Part nerozhodného prince Hamleta ztvárňuje Jiří Langmajer. Po úspěchu v králi Learovi, kde hrál Edgara, dostal příležitost v hlavní roli. Hamletova protihráče a strýce Claudia hrají střídavě Martin Stropnický a Jan Vlasák, královnu Dánska Hana Maciuchová a Eva Salzmánová, intrikáře Polonia Vladislav Beneš a Miloš Kopečný, Hamletovu dívku Ofelii Petra Špalková a jejího bratra Larta Jan Teplý ml. Působivou scénérii Nejvyššího purkrabství doplňuje hudba Vratislava Šrámka a ponurosti příběhu dobře slouží i potmělá scéna, kromě několika světel ozářená pouze pochodněmi. Dosud se dramata odehrávala zásadně v nezměněném interiéru Nejvyššího purkrabství, až režisérka Lucie Bělohradská přikročila k úpravám jeviště. Scénograf Ondřej Nekvasil vytvořil Hamletův hrad Elsinor ze skla a železa, a scéna tak působí futuristickým dojmem. Letní Shakespearovské slavnosti letos nabízejí kromě Hamleta rovněž několik představení loni tak úspěšného Krále Leara. Hrát se bude i v Brně na Špilberku a v Bratislavě. Poslední z téměř 90 představení je na programu 13. září. Vstupenky stojí od 210 do 490 korun. Popularita slavností neustále roste. Minulý rok je vidělo téměř 30 tisíc diváků, téměř každé představení bylo bez nadějně vyprodáno. Stejný zájem se čeká i letos.

Spisovatel Pavel Kohout oslavil pětasedmdesátiny

Ačkoli sám narozeniny původně slavit nechtěl, ocitl se Pavel Kohout v sobotu 19. července k vlastnímu překvapení na narozeninové party, které se zúčastnily přibližně

dvě stovky jeho přátel. Deník Právo popisuje průběh oslavy. Rakouský velvyslanec Klaus Daublebský prý poprvé v životě napsal nepravdivý dopis, ve kterém pozval Kohouta na společný oběd do žižkovského hotelu Tetrino. Tam na překvapeného spisovatele čekali přátelé, umělci, politici a další známí z disentu. Nechyběl mezi nimi ani bývalý prezident Václav Havel. Oslava Kohoutových nedělních narozenin pokračovala výstavou fotografií a večerním setkáním na lodi plující po Vltavě, zakončeným ohňostrojem. Pavel Kohout se narodil 20. července 1928, vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy (obory srovnávací literatury, estetika, divadelní věda), vystřídal mnoho povolání, nakonec působil jako spisovatel z povolání a spolupracoval s Divadlem na Vinohradech, Realistickým divadlem a Divadlem S. K. Neumanna, angažoval se v disentu, byl spoluautorem Charty 77, v letech 1979-1989 žil ve Vídni. Mezi jeho nejvýznamnější díla patří romány: Katyně, Kde je zakopaný pes, Hodina tance a lásky.

Sport

Praha hostila zasedání Mezinárodního olympijského výboru

Hlavní město České republiky hostilo od 29. června do 4. července prestižní událost sportovní diplomacie - 115. zasedání Mezinárodního olympijského výboru. Hlavním úkolem 112 členů MOV byla volba pořadatelského města pro ZOH 2010. Tři kandidátská města rakouský Salcburk, jihokorejský Pchjongčang i kanadský Vancouver vyrukovala do boje za pod-

pory slavných jak ze světa sportu tak i politiky. Na chodbách hotelu Hilton tak bylo možné potkat například kanadského premiéra Jeana Chretien, lyžařského fenomenu Hermanna Maiera či neméně proslulého bývalého hokejistu Wayne Gretzkyho. Možná právě jeho přítomnost pomohla Vancouveru k vítězství a právu pořádat hry s letopočtem 2010. Obří akce spolykala téměř 60 miliónů korun. Kromě financí kladlo zasedání MOV vysoké nároky i na bezpečnostní opatření. Jednání totiž byly přítomny celebrity jako britská princezna Anna, monacký princ Albert či americký politik Henry Kissinger. Kdo měl štěstí, mohl zahlédnout i legendárního skokana o tyči Sergeje Bubku nebo plavce Alexandera Popova. V maratonu jednání a tiskových konferencí se našel čas i na zábavu. Jednou z doprovodných akcí byla vedle zahajovacího galavečera v Obecním domě a přijetí členů MOV prezidentem České republiky Václavem Klausem i slavnostní recepce na Žofíně, na které primátor hlavního města oznámil úmysl Prahy ucházet se o pořádání letních OH v roce 2016 nebo 2020.

Dominik Hašek

bude opět hrát v USA

Bývalý hokejový brankář Dominik Hašek, který je v současnosti trestně stíhán za to, že při zápase v in-line hokeji napadl protihráče, oznámil pouhý rok po ukončení kariéry návrat do NHL. Práva na jeho případné působení v nejvyšší zámořské hokejové lize si prodloužením opce na poslední chvíli zajistil jeho bývalý klub Detroit Red Wings. Osmatřicetiletý gólman bude mít plat osm miliónů dolarů.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

1. zasedání Plenárního sněmu katolické církve v ČR

Ve dnech 6.-12.července 2003 proběhlo na Velehradě 1. zasedání Plenárního sněmu katolické církve v ČR, které bylo vyvrcholením předešlé šestileté přípravné fáze. Až do této doby se v dějinách katolické církve v naší zemi nesešlo podobné shromáždění, které by reprezentovalo všechny diecéze katolické církve v ČR, a ve kterém by byli aktivně zapojeni také laici. Proto bylo konání tohoto sněmu historickou událostí s přesahem do celé společnosti.

Plenární sněm byl svolán proto, aby provedl sebereflexi aktuálního stavu katolické církve v ČR a současně znovu definoval místo a úlohu církve v české společnosti v nových podmínkách, které se vytvořily pádem komunismu a začleněním naší země do společenství demokratických států.

K jednání na Velehradě se sešlo celkem 91 delegátů. Kromě biskupů se sněmu zúčastnili generální a biskupští vikáři, děkani teologických fakult a představení seminářů, zástupci ženských a mužských řádů, 30 volených delegátů, žen a mužů z jednotlivých diecézí a odborní experti. Způsob práce sněmu určují vnitřní právní předpisy katolické církve. Podkladem jednání byl pracovní materiál, k němuž mohli všichni delegáti sněmu předkládat své návrhy a připomínky. Na závěr zasedání plenárního sněmu se o nich hlasovalo dvoukomorovým systémem. Sboru biskupů byly postoupeny k závěrečnému rozhodnutí pouze ty návrhy, které předtím schválili ostatní delegáti s hlasem poradním. Schválené návrhy se staly součástí materiálu, který bude základem pro práci odborných komisí, složených z delegátů sněmu. Další činnost plenárního sněmu bude pokračovat v těchto komisích, které daný materiál doplní o pečlivé analýzy a rozpracují ho pro závěrečné zasedání, jehož datum stanoví Česká biskupská konference.

Delegáti sněmu přednesli během jednání více než 100 příspěvků o činnosti katolické církve v naší zemi dnes i v budoucnu. Předmětem diskuse bylo působení kněží ve farní správě i ve společnosti, zapojení laiků v aktivitách církve, potřeba permanentního vzdělávání v církvi na všech úrovních, význam a využití kulturního dědictví církve, ale také těžkosti, které s sebou přináší o tyto památky nese. Účastníci sněmu se vyjadřovali rovněž k tomu, jaký je přínos církve pro naši společnost a jakou má společnou zodpovědnost za její celkový stav a budoucí směřování. Zdůrazněna byla především vůle

nabízet kvalitní duchovní alternativu pro současného člověka vystaveného tlaku konzumního světa, podporovat charitativní a humanitární pomoc potřebným a podle možností přispívat k rozvoji kultury, etiky, výchovy a vzdělání v české společnosti. Stranou zájmu jednajících nezůstaly ani otázky spojené s dějinami naší církve a s tím souvisejícími aspekty ovlivňující život katolické církve v ČR do dnešních dnů. Nejvýznamnější témata a úkoly, které vyplynuly z jednání delegátů, jsou shrnuty ve "Zprávě z prvního zasedání Plenárního sněmu katolické církve". Delegáti končícího 1. zasedání plenárního sněmu na Velehradě vyjádřili naději, že jejich úsilí přispěje nejen k úspěšnému působení katolické církve v naší zemi, ale i k prospěchu celé společnosti.

Podrobné informace o sněmu, veškeré dokumenty a možnost diskuse k nim najdete na stránkách <http://snem.cirkev.cz>.

Katolická církev má více kněží a méně řeholnic

Počet kněží katolické církve celosvětově vzrůstá. Jak vyplývá z posledního vydání statistické ročenky Vatikánu, počet diecézních kněží na celém světě vzrostl v letech 1996 až 2001 z 262.899 na 266.448. Ačkoliv zároveň poklesl počet řeholních kněží, celkový počet katolických duchovních na celém světě vzrostl ze 404.336 na 405.067. Zeměmi s největším počtem diecézních kněží zůstávají Itálie (36.133) a Polsko (21.462), obě země se vzrůstající tendencí. Brazílie, která má celosvětově nejvyšší počet katolíků (147,5 milionů), vykazuje naopak klesající tendenci. Proti tomu jen 9.462 diecézních duchovních, ale i zde rostl jejich počet ve sledovaném období trvale. V německy mluvících zemích počet kněží mírně poklesl. Počet diecézních kněží v Německu poklesl z 15.669 v roce 1996 na 14.694 v roce 2001. Podobný vývoj probíhá i v Rakousku (z 2.862 na 2.685) a ve Švýcarsku (z 1.978 na 1.817). Ještě dramatičtější však klesá počet řeholnic. Ve zkoumaném období se celosvětově snížil z 828.660 na 792.317. Největší pokles zaznamenala Evropa (mínus 39.058) a Severní Amerika (mínus 17.201). Tyto ztráty mohly být jen částečně kompenzovány pomalým vzestupem v Africe (plus 4.002) a rychlým nárůstem v Asii (plus 14.551). Zemí s největším počtem řádových sester zůstává navzdory zřetelnému poklesu Itálie se 111.032, na druhém místě stojí Indie, kde po trvalém velkém nárůstu ve sledovaném období žije v současné době 83.186 řeholnic.

Papež poskytuje humanitární pomoc ve více než 48 zemích světa

Zpráva o činnosti Papežské rady "Cor Unum" uvádí, že v loňském roce poskytl papež Jan Pavel II. 1,917.700 USD na pomoc lidem postiženým katastrofami, terorismem a válkami. Díky velkorysosti dárců mohl Svatý otec zaslat 1,905.606 USD a 25.331 eur do 48 zemí světa na podporu zdravotnictví, školství, rozvoj zemědělství a odborného výcviku a jako pomoc potřebným ženám, dětem a seniorům. Z papežského fondu pro země Sahelu je v současnosti financováno 233 projektů v celkové hodnotě 2,354.894 eur. Papežská nadace "Populorum progressio", zřízená papežem Janem Pavlem II. na podporu chudých a potřebných lidí v oblastech Latinské Ameriky, schválila financování 223 projektů v celkové částce 1,9 milionů USD. Předseda Papežské rady "Cor Unum" arcibiskup Paul Josef Cordes v loňském roce osobně navštívil Ugandu, kde předal 500 tisíc eur na podporu projektů nevládních katolických organizací. Ve Svaté zemi předal 400 tisíc USD latinskému patriarchovi Jeruzaléma, místní komunitě františkánů a Charitě.

Vatikan uveřejní dokument o homosexuálních vztazích

Tiskové středisko Svatého stolce potvrdilo uveřejnění textu s názvem "Úvahy o plánech legalizace homosexuálních svazků". S citáty z italské agentury Ap. Biscon uveřejnil italský deník Avvenire některé výňatky z tohoto dokumentu. Kardinál Josef Ratzinger, který jako předseda Kongregace pro nauku víry dokument podepíše, vysvětluje, že "dát hlas takovéto škodlivé legislativě je s ohledem na obecný zájem těžkým nemorálním skutkem". Mimořádný veřejný zájem patří manželským párům, uvádí kardinál Ratzinger, protože jejich úkolem je zaručovat řád lidských pokolení. V zemích, kde již byly zavedeny zákony zrovnoprávňující homosexuální páry s manželskými, dokument vyzývá katolické politiky, aby jim oponovali "veškerými možnými prostředky a svou opozici zdůvodňovali jako skutek svědectví pravdy". Jestliže není možné odstranit zákon této povahy, má katolík, který je aktivní v politice, morální povinnost snažit se omezovat jeho škodlivé účinky. Jedná se o druhý dokument Kongregace pro nauku víry, který je určen katolickým politikům a osobám, jež se podílejí na výkonu moci. Instrukce, které se týkaly některých otázek účasti katolíků na politickém životě, byly publikovány v lednu t.r. podle ČBK

Kristus naděje Evropy - Středoevropské katolické dny

21. neděle v liturgickém mezidobí 24.srpna 2003 - Maďarsko

Katolická církev v Bosně a Hercegovině, České republice, Chorvatsku, Maďarsku, Polsku, Rakousku, Slovensku a Slovinsku společně pořádá v tomto roce (od 1.6.2003 do 23.5.2004) Středoevropské katolické dny. Dnes jsme spojeni s církví v Maďarsku.

Církev v Maďarsku

Maďarská církev, vyznačující se pohnutou historií, je od svého počátku pevně spjata s obrácením na viru sv. Štěpána - prvního svatého krále Maďarska (1000 - 1038). V současné době tato církev prožívá novou etapu svých dějin. Už více než dvanáct let žije svobodně a může se svobodně rozvíjet. Příznačné pro tuto dobu je nový nebyvalý rozmach řádových společenství, kterým bylo po mnohá desetiletí zakázáno přijímat nové uchazeče. Počet církevních zařízení vzrostl z 8 na 300 a je nemalým úkolem zajistit, aby byly vedeny v opravdu katolickém duchu.

Katolická církev v Maďarsku se během posledního desetiletí snažila prostřednictvím diecézních synodů o rychlou obnovu církevního života v duchu II. vatikánského koncilu. Na církev v Maďarsku jsou v současné době kladeny velké nároky v souvislosti se stavem převážně ateistické maďarské společnosti. Nedostatek kněží a těžké existenční podmínky celou situaci ještě komplikují. Sekularizovaný a negativními rysy kapitalismu značně poznamenaný život v Maďarsku prožívá hlubokou krizi manželství a rodiny. Počet narozených dětí je znepokojivě nízký, neustále klesá počet obyvatelstva, populace stárne. Maďarsko opět hledá svou vlastní cestu do nové společné budoucnosti.

Svatý patron Maďarska

Patronem Maďarska je sv. Štěpán. Narodil se v roce 969 jako syn knížete Gezy z rodu Arpádovců a pravděpodobně v roce 973-974 přijal od pasovských misionářů svátost křtu. Štěpánovými důležitými duchovními a životními rádci byli sv. Vojtěch z Prahy a sv. Gerhard. V roce 997 převzal Štěpán vládu od svého otce, založil mnoho klášterů a v nebyvalé míře se zasloužil o rozvoj církevního života v Maďarsku. Vážil si byzantské církve, cizích národů a jejich kultur. Štěpán připojil Maďarsko do rodiny národů křesťanského Západu. Od papeže Silvestra II. obdržel královskou korunu, kterou byl o Vánocích roku 1000 slavnostně korunován na prvního krále Maďarska. Štěpán zemřel 15. srpna 1038 a byl pohřben v kostele (v Székesfehérváru), který nechal sám po-

stavit. Dne 20. srpna 1083 byly slavnostně uctěny jeho ostatky a Štěpán prohlášen za svatého. Sv. Štěpán se jako maďarský král v době svého panování zasloužil o vnější organizaci církevního života ve své říši a svými křesťanstvím inspirovanými zákony zasadil ve své zemi sémě křesťanské víry. Jako tehdy před 1000 lety, volá i nyní církev v Maďarsku po nové evangelizaci. Nejen pro Maďary, ale pro nás všechny: Ježíš Kristus je týž: včera, dnes a na věky. On jediný nám může dát naději a budoucnost. Jemu se můžeme plně svěřit.

K bohoslužbě slova

Evangelium: Jan 6,60-69 [celý text str.5]

Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života.

Lidé, kteří jsou povoláni k tomu, aby ostatním hlásali evangelium, trpí často nedostatkem odvahy, neboť se jim zdá, že jejich snažení má často jen malý úspěch. Dnes je úspěch v očích mnoha lidí jediným měřítkem všech věcí: co nemá úspěch, za nic nestojí, a není tedy třeba to dělat.

Těmito myšlenkami se často řídí naše jednání. Stejně tak byl posuzován i Ježíšův život a jeho konání - jako ne dostatečně úspěšné. V dnešním evangeliu jsme slyšeli, jak byl Ježíš učedníky opuštěn: přátelé, kteří se zpočátku zajímali o jeho učení a sympatizovali s ním, reptají a odvracejí se od něho.

Existuje snad větší zklamání, než když člověka opustí přátelé, protože nerozumí tomu, co on považuje za nejdražší a nejsvětější? V Ježíšově životě byly úspěch a neúspěch naprosto jinak stanoveny, než jak je ve svém životě často chápeme my dnes. Dnešní evangelium nám ani tak nechce vyprávět příběh Ježíšových neúspěchů, jako spíše názorněji předvést, co nám Ježíš přinesl. Toto evangelium má přímou návaznost na Ježíšovu eucharistickou řeč, jak je zaznamenána v evangeliu sv. Jana: v Kafarnaum na břehu Galilejského jezera mluví Ježíš - jak jsme o minulých nedělích slyšeli - o tom, že lidé musí jíst jeho tělo, neboť to je pravým pokrmem. Lidé nerozumí, reptají a opouštějí ho.

V tomto úryvku evangelia říká Ježíš dále: „Co dává život, je duch, tělo nic neznamená“ (Jan 6,63a). Minulou neděli jsme slyšeli: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný“ (Jan 6,54). Obojí patří dohromady: nerozuměli bychom Ježíšovým slovům správně, kdybychom zůstali jen u pokrmu. Přijímání Kristova těla může být pro nás sku-

tečně plodné jen tehdy, pokud je přijímáme s vírou. Jen v pevné víře, že přijetím Kristova těla dostaneme pravý život, se pro nás a v nás stává eucharistie plodnou. Tak se nám stane zdrojem našeho duchovního života. Jinde v Novém zákoně se praví, že se člověk může přijetím Kristova těla obtížit těžkou vinou: „Kdo by tedy jedl tento chléb Páně a pil kalich Páně nehodně, proviní se proti tělu a krvi Páně“ (1 Kor 11,26-29).

Tak nás Ježíš napomíná, abychom přijímali jeho tělo s vírou, neboť jen tak nám bude k užítku. Ježíšova zdánlivá neúspěšnost souvisí rovněž s jinými faktory, též s falešnými představami, které měli lidé o Mesiáši. Ježíš nechce být žádným pozemským Mesiášem, jak to od něj mnozí očekávali.

Když ho poté mnozí opustili, ptá se Dvanácti: Chcete také vy odejít? Petr na to odpovídá osobním vyznáním, které nám připomíná ostatní Petrovy výroky: Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života, a my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi ten Boží Svatý. Jeho víra v Ježíše je bezvýhradná. V plné důvěře a navzdory veškeré malomyslnosti přiznává se Petr tímto jedinečným způsobem k Ježíši, Božimu Svatému. Silou své víry posiluje i víru svých spolubratrů a jejich následovníků i víru církve. Taková víra sama o sobě dává každému z nás naději a víru v budoucnost. S Petrem můžeme kdykoli vyznat: Pane, ke komu půjdeme? Ty jsi Svatý Boží. Přitom není rozhodující, jakého vnějšího úspěchu nebo neúspěchu dosáhneme, nýbrž jen to, že on je pravý Syn Boží, což je nesrovnatelně víc než všechno ostatní.

Díkuvzdání po svatém přijímání

modlitba připisovaná Ferenci Rákoczimu II.

Má nepřemožitelná skálo,
Můj ochránče, můj pevný hrade,
Můj poklade na kříži,
Ochrano má odnepaměti,

Pro tvé velké rány,
Pro obět tvé lásky,
Pro tvou drahou krev,
Prolitou pro spásu světa,

Tobě svěřuji své dílo.
O, můj Ježíši, mou duši,
Mé toužící zarmoucené srdce,
Můj ubohý osamělý život.

Buď k mé duši milosrdný,
Ty, jenž jsi Pánem nebe a země,
Snažně prosím tvou vznešenost,
Můj Pane, můj vykupiteli.

Letní tábor dětí z České školy opět úspěšný

Česká škola kardinála Berana v Chicagu ve spolupráci s Českou misí a Organizací Československého Orla v Chicagu uspořádala ve dnech 13. až 19. července 2003 prázdninový tábor pro děti, které v průběhu uplynulého školního roku o sobotách navštěvovaly vyučování. Tak jako loňského roku, i letos nám poskytl zázemí na své chatě u Michiganského jezera v Union Pier manželé Blanka a Cyril Příkazský, kteří nám zde umožnili pobyt se vším potřebným pro stanování, vaření a ostatní aktivity. Pečovali o nás jako vzorní hostitelé a my jim srdečně za jejich obětavost a nezištnou pomoc děkujeme a vzdáváme upřímně Pán Bůh zaplat'.

Účastníci letošního tábora

S přípravou i průběhem tábora pomáhali i rodiče dětí, především manželé Slívovi a paní Jitka Šulcová a také naše lektorka Darina Arvajovičová. Ženy se především staraly o kuchyni, Dr. Vladimír Slíva aktivně pomáhal při soutěžích dětí a při doprovodných hudebních programech. Duchovní vedení a hlavní organizaci tábora měl na starosti Fr. Dušan Hladík.

Letošní táborová soutěž nesla podtitul: „Po stopách svatých Cyrila a Metoděje.“ Tímto tématem jsme udělali velkou radost domácímu pánovi a starostovi chicagského Orla Cyrilu Příkazskému, jehož křestním patronem je právě jeden ze svatých bratrů. Hned po příjezdu a ubytování byly děti rozděleny do dvou soutěžních družstev. Jedno neslo název sv. Cyrila, druhé sv. Metoděje. Všichni účastníci tábora též dostali trička s natištěným barevným obrazem sv. Cyrila a

Metoděje, aby si tak viditelně po celý týden připomínali tyto slovanské věrozvěsty a také v jednotném oblečení mohli reprezentovat naši skupinu při společných akcích a výletech do okolí.

Počasí nám přálo po celý týden a kromě jedné malé bouřky v noci se nám vydařilo na sto procent. Každý den jsme začínali ráno v 8 hodin společnou mší svatou, děti i dospělí vždy zpívali rytmičké písně za kytarového doprovodu pana Slívy, dospělí se střídali ve čtení lekcí z Písma svatého, v přímlovných modlitbách pravidelně všichni účastníci přednášeli každý svou prosbu. Na tyto naše mše svaté chodívali často i naši krajané, kteří v této rekreační oblasti sídlí nebo zde mají své chaty. V průběhu týdne se jich mezi námi vystřídal několik a pravidelnými účastníky byli manželé Rafajovi. Tak jsme tvořili krásné duchovní společenství kolem improvizovaného oltáře pod širým nebem. Účastníci tábora si měli možnost v průběhu týdne také vykonat duchovní obnovu a svatou zpověď.

Po snídani začínal soutěžní a rekreační program. Osvěžení těla nám přinášely v tropických dnech chladné vlny Michiganského jezera, jehož nekonečné písčité pláže nám Evropanům připomínají pobřeží Černého moře. Mezi koupáním probíhaly soutěže. Jejich cílem bylo, aby se děti dobře seznámily s životem sv. Cyrila a Metoděje. Připomněli jsme si, že oba pocházeli z řeckého města Soluně a byli z početné rodiny. Znali dobře slovanský jazyk, protože v jejichrodném městě žilo mnoho Slovanů. Oba do-

sáhli vysokého vzdělání v Konstantinopolu nebo též Cařihradu, kde bylo sídlo východního císaře a centrum východní církve. Doprovázeli jsme svaté bratry na misijní cestě k Chazarům na Krym, kde našli ostatky čtvrtého papeže sv. Klimenta. Děti si pak hrály na archeology a hledaly v písku na břehu jezera ukryté atributy biskupské hodnosti. Dále následovala příprava na misi na Velkou Moravu. Děti měly napodobit jazykového odborníka sv. Cyrila a musely nejprve napsat celou českou abecedu, což nebylo tak těžké, ale pak následoval překlad úryvku z evangelia z angličtiny do češtiny, což už tak snadné nebylo, zvláště, když se každé družstvo mohlo podívat do slovníku jen čtyřikrát za celou soutěž. Družstva si však vedla statečně a překlad byl v obou případech tak dokonalý, že když jej družstva četla, všichni dobře rozuměli, o čem úryvek pojednává. Soutěžící tak poznali, že nebylo jen tak snadné přeložit celé Písmo svaté do slovanského jazyka, ale svatí bratři to tenkrát dokázali.

Stavba kostela na Velké Moravě

V zábavě a soutěžení čas rychle ubíhal. V poledne jsme odskočili na oběd a po krátké siestě se pokračovalo až do večera. Po ní jsme pravidelně sedávali ve večerním chládku a až do tmy hráli a zpívali naše národní písně. Malý orchestr se rychle sebral. Marek a Lukáš Slívovi hráli na housle, pan Slíva na kytaru, Fr. Hladík na harmoniku a ostatní zpívali a k účastníkům tábora opět přicházeli naši krajané z okolí, aby zpívali spolu s námi.

Soutěže následujících dnů byly opět pestré. Na cestě na Velkou Moravu mu-

Opevnění velkomoravského Velehradu

Večer zpíváme národní písně

sely děti překonávat překážky a jednou z nich byla cesta přes vodu, kde bylo třeba přepravit misionáře na druhý břeh. Dále děti doputovaly až na Velehrad – hlavní město Velkomoravské říše. Bylo obeháno kolovou hradbou a tvořilo nedobytnou pevnost a takovou museli soutěžící vyrobit z písku. Dále pokračovaly otázky teoretické. Děti musely sestavit křesťanské učení pro pohany – dát dohromady desatero Božích přikázání a šest základních pravd víry. Na Moravě se apoštolové setkali ještě s pohanstvím a úkolem dětí bylo postavit modlu boha Peruna a tu potom kácely. Dalším úkolem bylo křtít pohany, a tak se soutěžilo v nošení vody ke křtu a ve znalostech křesťanských formule a vůbec všeho, co se musí udělat, aby někdo byl platně pokřtěn. Nesnáz vznikla při další soutěži, když se sv. Cyrila a Metoděje rozsypaný misál a děti měly poskládat za sebou listy, jak jdou po pořádku jednotlivé části mše svaté. Bylo jich více než dvacet. Správně to však nedal dohromady nikdo. Neodvážil jsem si dát to posklá-

dat dospělým, nevím, jak by obstáli ti. Jen pro vaši zkoušku: Kam byste zařadili například „prefaci“? Před svaté přijímání nebo po proměňování a nebo raději před ně? Další disciplína byla lehčí. Postavit kostel, lépe řečeno základy kostela. Hotové stavby se pak skutečně podobaly základům kostelů, a to ve skutečné velikosti, které dnes archeologové objevili v Mikulčicích nebo ve Starém Městě. Posledním úkolem poslední den soutěží bylo udělat velký cyrilometodějský (dvojramenný) kříž. Soutěž byla po celou dobu velmi vyrovnaná, ale nakonec přece jen o pár bodů vyhrálo družstvo sv. Metoděje. Družstvo sv. Cyrila bylo druhé. Důležité však je, že všem soutěž přinesla mnoho radosti a také poučení.

Na břehu Michiganského jezera

Mimo soutěž jsme se ještě věnovali rekreaci, plavání, jízdě na kánoí a pro zájemce udělal Fr. Hladík malý kurs potápění. Také nám ještě zbyl čas na návštěvu nedalekého městečka New Bu-

Cyrilometodějský kříž

fallo a návštěvu borůvkové farmy v Indianě, odkud jsme si odvezli zásoby domů, a také jsme měli ještě možnost si vzájemně popovídat a nebo diskutovat na různá témata a též si osvětlit i některé náboženské problémy. Když se pak večer děti uložily k spánku, pokračovali dospělí v zábavě. Pokoušeli jsme se naučit se novou karetní hru – „Taroky“, ale moc nám to nešlo, a tak jsme se nakonec vrátili k oblíbenému „Žolíku“.

Tábor české školy se nám po všech stránkách vydařil. Ještě jednou velký dík všem, kdo pomáhali s jeho organizací a zvláště manželům Příkazským. Těšíme se nejen na příští rok, ale hlavně se těšíme na to, že děti budou pokračovat ve výuce v naší české škole a těšíme se také na to, že další děti dosavadní řady posílí a od září nás bude ve škole více. Všechny nové zájemce o výuku náboženství a českého jazyka srdečně zveme.

Fr. Dušan Hladík

OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

Nejstarší český pišící noviny publikované v Americe, mající své čtenáře po celých USA i jinde. Servis nezávislých komentářů, zpravodajství a informací z ČR a z krajanského života.

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:
HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517

*H. Marik
Sons*

**George Schubert
Funeral Homes**

6507 West Cermak Road, Berwyn, Illinois 60402
PHONE (708) 484-6310 FAX (708) 484-0158

*Sdružení československých exulantů
a Česká misie v Chicagu*

Vás srdečně zvou na

VÝROČNÍ PIKNIK

v neděli 7.září 2003

v lesní rezervaci

„NATIONAL GROVE“

Zahrada č.4

27.ulice a Desplaines Ave. - North Riverside

K poslechu, zpěvu a tanci hrají:

11.30 am – 3.30 pm populární hudba „Concertina Club“

3.30 pm – 6.00 pm skupina „Borůvky“

o přestávce vystoupí soubor dětí z České školy kardinála Berana

Bude připraveno výborné občerstvení:

- tradiční bramboráky
- domácí jaternice
- teplé uzeniny
- pečivo všeho druhu
- dobře chlazené české i americké pivo

Nebude chybět bohatá tombola.

Těšíme se na Vaši návštěvu.

***V případě velmi špatného počasí se piknik koná v Besedním domě farnosti
Panny Marie Svatohorské 2416 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804***

Cook County Treasurer

Maria Pappas

a členové TOPS - Treasurer's Outreach Program and Services

Vás srdečně zvou u příležitosti oslavy národního dědictví České Republiky na

ČESKOU RECEPCI,

kteřá se koná ve středu 10.zář 2003 v 10.30 hod. dopoledne

v Cook County Budově - místnost číslo 112

118 North Clark Street, Chicago, Illinois

Bude připraveno bohaté občerstvení a kulturní program.

Přiveďte své přátele. - Všichni jsou srdečně vítáni.

R.S.V.P. to Pat Michalski (312) 603-6268

For more information, please call:

Kiki Panagakis (312) 603-5127

Česká Misie v Chicagu

Vás srdečně zve

do Lisle na českou pout' k Panně Marii

v neděli 17.srpna 2003

v areálu benediktinské koleje a opatství sv. Prokopa venku u sochy Panny Marie (u jezírka před hřbitovem)

ve 2.00 hodiny odpoledne

bude slavnostní mše svatá

ke cti Panny Marie Nanebevzaté,
po mši svatě průvod na hřbitov a tam pobožnost
za zemřelé kněze a řeholníky českého původu

Touto poutí navazujeme na starou tradici
národních poutí k Panně Marii do Lisle.

Přijďte v hojném počtu a pozvěte své přátele a známé!

Bližší informace podá český misionář Fr.Dušan Hladík

Tel.(708) 656 - 7472 Mobil (708) 533 - 1050

CSA klub ve spolupráci s Českou Misí v Chicagu

Vás zve na kursy angličtiny pro začátečníky

VÝUKA ANGLICKÉHO JAZYKA

se koná vždy v sobotu večer po mši svaté

v době od 7.30 do 9.00 hodin

ve společenské místnosti Velehradu

2340.S. 61st Ave., Ciceo, IL 60804

Vyučuje Viktor Z. Procházka,

kteřý má mnohaletou praxi v tomto oboru

Nový kurs bude zahájen od 6.zář 2003

Před začátkem školního roku Vás zveme 30.srpna 2003 na film s výukovou tematikou, jehož příběh je časově neomezený, jehož hudba je nezapomenutelná, kostýmy neuvěřitelné. Film je báječný a svým způsobem neodolatelný. Obdržel osmkrát Academy Winner včetně nejlepšího herce, herečky, režiséra a snímku. S roztomilou Andry Happern a oduševnělým Rack Andersonem. Klasický příběh, kteřý Vás okouzlí vždy víc a více, pokaždé, když ho uvidíte. Jedná se o jeden z nejoblíbenějších snímků na světě.

Přihlášky a bližší informace:

Viktor Z. Procházka tel. 773 - 283 6510

Fr.Dušan Hladík tel. 708 - 656 7472

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilství
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 2 at the door

“2003”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM
call for reservations: 216 - 661 - 4726
Dancing from 7.30 - 10.30 PM

Karlin Hall 5304 Fleet Ave, Cleveland, OH
For details call: 216 - 883 - 4760

August 6: HANSLIK & KURKA
13:

20: BOB SABATKA
27: HOMESTEADERS

September 3: “LABOR DAY JAM!”
10: WAYNE TOMSIC
17: MAGIC BUTTONS
24: “ST. WENCESLAUS DAY”
HRONEK CZECH BAND

August 31, 2003, 12.00 Noon until 8.00 PM

SLOVAK FESTIVAL

St. Anthony of Padua Church Hall,
6750 State Road, Parma

Cultural Program at 3.00 PM

Music: Johnny Pastirik and Pajtasi (NY)

**We are your source for Czech books and
Czech music**

czech-books.com

Případ nevěrné Kláry, Viewegh - US\$ 18.50

Po uši v Americe, Drábek - US\$ 14.43

Příručka pro neposlušné ženy - US\$ 15.91

Kde je zakopán pes, Kohout - US\$ 19.98

Moje abeceda, Lada - US\$ 10.36

Kuchařka naší vesnice - US\$ 28.86

Máme na skladě přes 700 titulů knih !!!

Slovníky, kuchařky, dětské knihy, romance,
detektivky, křížovky, české karty, CZ nálepky.

Více než sto různých CD, DVD, CD-ROM

Navštivte **www.czech-books.com**

Nebo volejte Toll free 1-877-287 1015

Zaručujeme rychlý a spolehlivý servis.

**GEORGE PODZAMSKÝ, M.D.
INTERNAL MEDICINE
2135 S. MAPLE AVE.
BERWYN, IL 60402**

Telephone: (708) 749 – 4141

Domů: (708) 749 – 9941

Pager: (708) 324 – 0259

Dr. Podzamský Vás všechny srdečně pozdravuje a oznamuje, že bude nadále pokračovat ve své lékařské službě, pokud mu Pán Bůh dá síly a schopnosti.

Je v ordinaci denně mimo středy od 12 do 7 P.M.,
v sobotu od 12 do 4 P.M.

V případech potřeby je dosažitelný kdykoli
a pacienti bere do Oak Park Hospital.

Kromě všeobecného lékařství je specialistou v interně,
léčí křečové žíly, dělá školní a gynekologické prohlídky.

Jeho ordinace se nachází v blízkosti křižovatky
Harlem a Cermak Rd.

Vroucí vzpomínka

*Dne 12.září 2003 tomu bude jeden rok,
kdy nás navždy opustil náš milovaný
tatínek a dědeček, pan*

Josef Bárta

**Žijte s námi ve vzpomínkách a s vděčností
vzpomínáme na Tvoji lásku k nám.**

Vzpomínková mše svatá za něj a jeho zemřelou manželku
Anastázii Bártovu bude 13.září 2003 v 6.30 večer
v kostele Panny Marie Svatohorské v Cicero.

*Děkujeme všem, kdo si na naše zemřelé rodiče
v modlitbě vzpomenou s námi.*

**Joseph Bárta, syn s manželkou Darlene
Joey a Danny, vnuci**

*Česká Misie v Chicagu
Vás srdečně zve na tradiční*

Pout' na Holy Hill na Svatý Kopeček ve Wisconsinu v neděli 12.října 2003

odjezd autobusu z Cermak Plaza od McDonald
v 8.00 hod. ráno
v 11.00 hod. dopoledne křížová cesta
potom možnost svaté zpovědi
oběd individuálně v místní kafeterii

**ve 2.00 hod. odpoledne
česká mše svatá v hlavním kostele
a po ní pobožnost v kapli Panny Marie**

Cena autobusového zájezdu: \$ 25.00

Bližší informace a přihlášky:

Fr. Dušan Hladík -Telefon (708) 656 7472

Blanka Příkazská -Telefon (708) 484 5950

Božena Tomečková -Telefon (708) 354 3618

Seznámení

Jsem vdovec přes 70 let a hledám osamělou ženu
přes 70 let ke společnému bydlení někde
v blízkosti českého katolického kostela. Nemám
vlastní byt, ale toužím po spřízněné duši s citem.

Zn. "Samota velmi tíží."

Adresu pro zájemkyně sdělí redakce
Hlasů národa. Přivítám Vaše foto.

**Můžete též zavolat Zdeňka
tel. (815) 886 2638**

České mše svaté

**u Panny Marie Svatohorské
2414 S. 61st Ave. Cicero, IL 60804**

jsou každou sobotu v 6.30 hod.večer

**Informace o České Misii v Chicagu
najdete na naší Internetové stránce**

ceskamisie.home.comcast.net

Ústředna moravských spolků

Vás srdečně zve na velkou národopisnou slavnost

64. MORAVSKÝ DEN,

který se koná v neděli 28.září 2003

v sále Union Hall, 6200 Joliet Road a La Grange Road v Countryside, IL.

V 10.30 hod. dop. SLAVNÁ MŠE SVATÁ

Pontifikální mši svatou v češtině s národními zpěvy a českým kázáním
bude sloužit náš biskup pro krajany v exilu

Mons. ThDr. Petr Esterka

spolu se zdejšími kněžími Fr. Dušanem Hladíkem a Fr. Odilem Crkvou, OSB

Ve 2.00 hod. odp. FOLKLORNÍ PROGRAM

V bohatém programu uvidíte taneční a pěvecké skupiny v lidových krojích od dětí až po dospělé.
Letos vystoupí: domácí taneční skupiny UMS Besídka, Šohajka, Mladost, Omladina a Moravské kolo,
taneční skupina MCS, slovenský folklorní soubor „Veselica“ i pěvecký kroužek UMS.
Po programu bude následovat veselice při dechové hudbě moravské kapely

„Lanžhotčanky“

Dále bude otevřena kuchyně s tradičním moravským jídlem a pečivem ke kávě,
je připravena také tombola a stánek s upomínkovými předměty.

V předvečer, 27.září 2003 bude

TANEČNÍ ZÁBAVA

Ve stejném sále Union Hall, 6200 Joliet Rd., Countryside, IL.

Začátek v 8.00 hod.večer

K tanci bude hrát kapela

„Lanžhotčanka“ z Moravy

Připraveno je též chutné občerstvení a nápoje.

Informace: (708) 562 - 2307

Těšíme se na Vaši hojnou účast!

+ Karel Vacek ml. +

Populární muzikant a kapelník, syn známého hudebního skladatele a kapelníka Karla Vacka zemřel 6.června 2003 ve věku 70 let

Vlevo Karel Vacek ml. se zpěvákem Josefem Zimou

Nedávno jsme dostali zprávu, že v Praze zemřel 6.června Karel Vacek ml., syn světznámého hudebního skladatele a všestranného hudebníka a populárního kapelníka Karla Vacka, sám velmi dobrý muzikant a kapelník a propagátor dechové hudby. Zemřel ve věku 70 let. Poslední rozloučení se s ním konalo v Praze 16.června. Hudební rodina nejen v Česku, ale na celém světě ho bude postrádat. Bude chybět také na hudebních festivalech, kam byl zván, aby dirigoval skladby svého otce. Karel Vacek ml. Udělal kus dobré práce. Hudba spojuje

nejenom jednotlivce, ale i národy. „Čest budiž jeho památce.“

Když jsem v roce 1950 plul na malé lodi Prothea z Itálie do Brazílie, zastavili jsme v Portugalsku. Hned v přístavu nás vítala malá kapela. Škoda, že jsem neměl tenkrát fotografický aparát. Nevadí. Já se vám to budu snažit vykreslit ústně. Kapela se skládala z prvních a druhých houslí, kytary, basy a bubnů. Tedy nic zvláštního. Co bylo zvláštní hned na první pohled, že první houslista hrál levou rukou. A hrál dobře. Hned mě překvapili, že spustili Vejvodovu „Škoda lásky“, jakoby věděli, ženás bylo několik Čechů na lodi. Po úvodním čísle spustili tango Karla Vacka „Cikánko ty krásná“. Hned několik krásných domorodých dívek se začalo kroutit v rytmu tanga, že i s námi to hrálo. Když začali hrát druhé Vackovo tango „Nikdy se nevrátí pohádky mládí“, začaly mi kapat slzičky. Nevím jestli to bylo proto, že ta malá portugalská kapela tak teskně hrála tuto krásnou píseň anebo jestli jsem si myslel, že se již nikdy domů nepodívám, že se za mnou nadobro zavřely do Evropy dveře. Tenkrát, i přesto že nikdo

z muzikantů nepromluvil, promluvíly jejich nástroje a prumluvíly nám ažk srdci. Tenkrát jsem snad poprvé poznal sílu české písně i přesto, že byla hrána portugalskými muzikanty - „Co hudba pojí, ano moře nerozdvojí.“

Na Hawaii vítají každou loď havajští muzikanti a muzikantky s jejich krásnou muzikou, ale jediné snad v Suva na ostrově Fiji vás vítá „dechovka“ jak ji vidíte na obrázku v bílých sukních. Uprostřed je spolužačka pisatele článku Květa Grgorová - Schlosberg z Washingtonu, D.C.

Lubomir Hromádka

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland,
Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec

Secretary-Treasurer

Mary Ann Mahoney

President

Chicago Representatives

Loretta Moravecek

1-708-484-3162

Dolores Jacklin

1-630-968-1292

CZECH RADIO SCHEDULE

for the Cleveland Area

WERE 1300 AM

Saturdays 2.00 – 3.00 p.m.

Host: Frank Moravcik

Sundays 1.00 – 3.00 p.m.

Host: Joe Kocab

Jerry Jiráček

**Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na rádiové stanici 1450 AM**

v neděli v 9.00 am

a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 pm

Naše pout' do staré vlasti (2)

Za soumraku 6.května přijíždíme do jihočeské metropole Českých Budějovic, ležících na soutoku Vltavy a Malše. Náš autobus zastavuje před útulně vyhlížejícím hotelem „Klika“ na slepém rameni řeky Malše. Jen pár kroků nás dělí od hlavního náměstí Přemysla Otakara II., v jehož severovýchodním rohu se nalézá katedrála sv. Mikuláše. V jejím sousedství se k nebi vypíná mohutná zvonice známá jako „Černá věž“ ze 16.století. Před vstupem do katedrály se zastavujeme u sochy nejvýznamnějšího českobudějovického biskupa Jana Valeriána Jirsíka (1798-1883), který založil české gymnasium, seminář, ústav pro hluchoněmé a napsal populární dogmatiku. Biskup Jirsík se řadí mezi velikány našeho národního obrození 19. století. Po prohlídce katedrály se vydáváme na obchůzku náměstí podlouhými měšťanskými domy a prohlížíme si bohatý obsah výkladních skříní. Náměstí o rozloze jednoho hektaru, které vytváří čtvercový půdorys o straně 100 metrů, vévodí kašna se sochou Samsona, který je symbolem Českých Budějovic. Po úhlopříčce proti katedrále se vypíná další dominanta náměstí, kterou je radnice. Pozorně nasloucháme nové zvonkohře, která každou hodinu hraje populární melodie. Krátkou obchůzku městem uzavíráme návštěvou klášterního kostela Obětování Panny Marie z přelomu 13. a 14. století, který sousedí s naším hotelem. V posledních paprscích zapadajícího slunce působí impozantně klenby gotického trojlodí a z šera vystupují v dosud živých barvách gotické fresky sv.Vojtěcha, sv.Prokopa a dalších světců. Z hlavního oltáře na nás shlíží ze starobylého deskového obrazu „Madona se zlatými vlasy“. Odcházíme křížovou chodbou, kde nás upoutá pozdně gotický kříž z doby kolem r.1520.

Na náměstí v Českých Budějovicích s katedrálou a „Samsonem“ v pozadí

V ranních hodinách 7.května vstupujeme do nového dne. Především jsme přivítáni srdečným pozdravným dopisem od pana Josefa Dolejšího z Písku, který nám předala recepční. Pana Dolejšího, významného aktivistu Svazu politických vězňů, znají čtenáři Hlasů národa jako častého dopisovatele. Když mu zdravotní stav nedovolil setkat se s námi osobně, zaslal nám aspoň pár řádků na přivítanou v jižních Čechách. Jsme mu za tato hřejivá slova vděční.

Dnešní program začíná netradičně - návštěvou pivovaru. V reprezentační hale budějovického Budvaru se nás ujímá výřečný průvodce, aby nám ukázal celou výrobu zlatavého moku. Nevycházíme z údivu nad nejmodernějším technickým vybavením celého provozu. Seznamujeme se s tím, jak pivo Budvar dosahuje své vysoké jakosti. Základem je voda z vlastních artézských studní, která se čerpá z hloubky 320 metrů, do ní se přidává na jeden hektolitr 25 kg sladu z hanáckého ječmene a 270 až 280 gramů rakov-

nického chmele. Pivo se vaří tradičním způsobem v měděných várnách a potom se do něj přidává kvasniční kultura, která je charakteristická pro každý pivovar. Nakonec pivo zraje ve velkých nádržích v pivovarských sklepech. Obvyčejný Budvar se stáčí po jednom měsíci, dvanáctka ležák po 3 až 4 měsících a výběrová šestnáctka po půl až třičtvrtě roku. Kromě expedice piva v sudech se především plní pivo do skleněných lahví. I my jsme měli možnost pozorovat tento proces na plně automatizované lince. Zlatým hřebem exkurze byla ochutnávka piva v podnikové pivnici.

Nad sklenici piva v českobudějovickém pivovaru Budvar

Vydáváme se dál. Cílem je zámek Hluboká. Jeho věže, věžičky, ochranná opevnění a podpůrné pilíře zde vytvářejí souzvuk jemné krásy a majestátní velikosti. Původní hrad z doby Přemysla Otakara II. byl v průběhu staletí několikrát přestavován. Nynější zámek byl vystavěn v letech 1838-47 podle vzoru anglického královského zámku ve Windsoru a stal se jako nejkrásnější obytné sídlo v Čechách střediskem schwarzenberského panství. V zámku je přes 140 komnat, které nás uchvátí především řezbářskou výzdobou a bohatými sbírkami. Obrazy, porcelán, barevná okna, nábytek, lustry, gobelíny - nádhera až oči přecházejí. Procházíme reprezentačními sály, zastavujeme se v knihovně s mnoha tisíci svazky v mnoha jazycích a prohlídku končíme v zámecké zbrojnici, kde obdivujeme historické zbraně a brnění.

Z Hluboké odjíždíme na poutní místo Lomec u Vodňan. Poutní kostel Jména Panny Marie s mohutnou cibulovitou bání je zasazen doprostřed hlubokého lesa, obklopen zelení a svěží přírodou. Kostel byl vybudován hrabětem Filipem Emanuelem Buquoielem v letech 1695-1700, jenž tak splnil slib svého otce, který učinil při plavbě v nebezpečné bouři ve Středozemním moři. Centrem svatyně je malá dřevěná milostná soška Panny Marie Královny, která trůní nad svatostánkem umístěným v osmiboké prosklené schráně zavěšené na čtyřech točících sloupech nesoucích baldachýn nad oltářem. Celek je napodobeninou oltáře v bazilice sv.Petra v Římě a v malém prostoru Lomeckého kostela působí skutečně impozantně. Loučíme se s Pannou Marií známou písní Tisíckrát pozdravujeme Tebe a ještě se na chvíli zastavujeme u novodobé křížové cesty, která výstižně zobrazuje utrpení Pána Ježíše i řadu postav v jeho blízkosti. Poslední pohled patří modernímu oltáři pod širým nebem, který zde byl vybudován pro velké poutní slavnosti.

Program dnešního dne vrcholí návštěvou Prachatic, rodiště sv.Jana Nepomuka Neumanna. Nejmonumentnější stavbou města je gotický kostel sv.Jakuba ze 13.století, skvostným dojmem působí i malebné náměstí s radnicí a měšťanskými domy. Naše kroky vedou nej-

prve k rodnému domu sv. Jana. V jeho přízemí je malé muzeum připomínající život tohoto jihočeského rodáka, který se stal misionářem v Americe a zde svoje požehnané působení dovršil jako biskup ve Filadelfii. V prvním patře domu je kaple, na jejíž čelní stěně visí kříž a po jeho levé straně je v latině a po pravé straně v češtině životní heslo sv. Jana: „Passio Christi conforta me! - Utrpení Kristovo posiluj mne!“ Po krátké meditaci a společné modlitbě opouštíme místo, kde se narodil 28. března 1811 první světec Čecho-Američan a odcházíme do kostela sv. Jakuba, kde se zastavujeme u křtitelnice, kde byl sv. Jan Nepomuk Neumann pokřtěn, a kde slavíme mši svatou, při níž jsme prosili zvláště sv. Jana za náš národ doma i za naše krajany za mořem a za celou Ameriku.

Rodný dům sv. Jana Nepomuka Neumanna v Prachaticích

8. květen je v České republice státním svátkem na oslavu ukončení druhé světové války 1945. Tuto skutečnost nám připomněly rozevláté prapory při vstupu do Českého Krumlova. Toto historické město je považováno za jedno z nejkrásnějších v celé republice a jako takové bylo právem zařazeno do světového kulturního dědictví UNESCO. Město je rozloženo na svazích hlubokého údolí klikatící se řeky Vltavy, kde na levém břehu vytváří jednu dominantu sídlo světské moci - hrad s mohutnou věží a na pravém břehu tvoří druhou dominantu města chrám sv. Víta, jako centrum života duchovního. Mezi oběma středisky je spleť křivolakých uliček, které vedou k mostům přes řeku nebo směřují na hlavní náměstí, či se rozbíhají do jednotlivých zákoutí města a podhradí.

Hlavním bodem svátečního dopoledne v Českém Krumlově je mše svatá. Velebné tóny barokních varhan umocňují gotickou krásu chrámu sv. Víta. Štíhlé sloupy, křížové klenby, kamenné kružby gotických oken, velkolepý barokní oltář - to vše tvoří pozadí slavnostní bohoslužby, kterou celebruje otec Dušan s panem vikářem Václavem Píchou za asistence místního jáhna Vojtěcha Vagaje a velkého množství ministrantů pro zdejší farníky, hosty z okolí a poutníky z Ameriky, kteří zaplnili rozlehlý chrám. Otec vikář vítal našeho misionáře jako starého známého, který před odchodem do Ameriky působil několik let na zdejším vikariátu. Otec Hladík pak v homilii vyprávěl, jak nám bylo minulou nedělí v Praze v sv. Vítě zakázáno zpívat svatováclavský chorál a zde u sv. Víta v Českém Krumlově si to můžeme vynahradit, protože naopak první krumlovský prelát dal do svého odkazu přání, aby se zde každou neděli a zasvěcený svátek po mši svaté píseň Svatý Václave zpívala. Což jsme s chutí po mši svaté učinili. Potom nás pan vikář ještě pozval na prohlídku historických prostor sídla krumlovských prelátů.

Opoledne patřilo prohlídce krumlovského zámku. Ten střídá své majitele od původních Vítkovců přes Rožmberky, Eggenberky až po Schwarzenberky. Dnešní zámek má pět nádvoří a kolem 300 komnat. Obdivujeme reprezentační sály, obrazy a umělecké před-

Naše výprava v Českém Krumlově

měty sbírek. Jsme uchvázeni zlatým kočárem, který kdysi vezl dary pro papeže do Říma a potom byl proměněn na luxusní postel. Projdeme knihovnou i maskárním sálem vyzdobeným iluzorními plastikami a bizarními výjevy a shlédneme světoznámé barokní divadlo, které se dochovalo v podivuhodné celistvosti i s původními kulisami a kostýmy. Přes tříposchoďový arkádový most se dostáváme do zahrady k letohrádku Bellarie a máme možnost si prohlédnout technický unikát - divadlo s otáčivým hledištěm. Neradi opouštíme všechnu tu krásu, ale čas neúprosně běží dál.

Na zpáteční cestě do Českých Budějovic se ještě zastavujeme na malém poutním místě zvaném Řimov, které leží na levém břehu řeky Malše. Srdcem poutního areálu je loretánská kaple tzv. Svatá chýše, která je vystavěna podle vzoru originálního nazaretského domku Panny Marie, který byl podle legendy přenesen do Loreta v Itálii. Do potměšilé kaple proniká světlo jen jediným okénkem. Stěny jsou úmyslně neomítnuté, plné prasklin, tu a tam ozdobené fragmenty nástěnných obrazů ze života Panny Marie. Ve výklenku za mříží nad barokním oltářem stojí socha Loretánské Madony s Ježíškem v náručí z konce 17. století. Zde se též nachází hrob jezuita Jana Gureho, který zde na základě zjevení z nebe poutní místo založil. Celá historie je potom zobrazena na nástěnných malbách sousedního kostela i přilehlých ambíto. Loučíme se s Pannou Marií zbožnou písní a světujeme ji do ochrany sebe i své blízké. Poslední chvíle v Řimově patří krátké procházce částí křížové cesty. Celá je dlouhá 6 kilometrů a má 25 zastavení. Je známá i za hranicemi pod názvem Řimovské pašije a je unikátní barokní památkou. Jednotlivá zastavení mají podobu různě velkých kaplí s nástěnnými malbami, sochami nebo plastikami.

Tentokrát se vracíme do hotelu v Českých Budějovicích trochu dříve, a tak máme čas vyrazit na večeri do města. Zapadli jsme do podniku se svůdným názvem „Malý pivovar“. Jídelní lístek nabízí vepřové hody, a tak si dáváme domácí tláčenku, vařeně kolínko a jiné pochoutky a vše zapíjíme vychlazeným Budvarem. Jsme v povznesené náladě, ke které přispívá i fízná dechovka, která v restauraci ten večer vyhrávala. Tento den jedna z účastnic našeho zájezdu, paní Emilie Sovová, právě oslavovala své narozeniny, a tak nic nebránilo tomu, aby přítomní pánové oslavenkyni provedli v kole. Když jsme pozdě večer hostinec opouštěli, učarovalo nám pohádkově osvětlené náměstí. Teď jsme pochopili, proč se těm, kteří jedou do Budějovic říká: „Pozdravuj Samsona!“ Uprostřed náměstí totiž stojí obrovská kašna, v jejímž středu se zvedá vysoký sloup a na něm stojí starozákonní silák Samson. Ten holýma rukama otvírá tlamu obrovského lva, z jehož chřtánu tryská voda. Na rozloučenou se Samsonem a na počest dnešní oslavenkyně jsme zde ještě před spaním zazpívali známou píseň: „Dobrá noc, má milá, dobrá noc...“

Zpracoval Karel Chrobák

Cesta do Mexika (4)

Naše cesta z Morelia vedla do Zacapa. Je to velmi bohatý kraj polnohospodářský. Zdá se, že Indiáni zde jako farmáři jsou přičinliví a je-li třeba, pracují i v noci. Toto město bylo obydleno indiánským kmenem Pecos.

Kraj v okolí města Zamora náležel původně kmenu Chichimeca. Kolonisty byl obsazen v roce 1540. Lákala je především úrodná půda. Hlavním produktem Indiánů i španělských farmářů jsou zde jahody. Čerstvé se posílají letadly do USA k výrobě zmrzliny. Tyto jahody mají zvláštní příjemnou chuť a vůni.

Města Jiquilpan a Sahuayo se nacházejí jižně od Chapalského jezera. Jequilpan je rodiště bývalého prezidenta Mexika, Lazara Cardonas, který byl prezidentem v letech 1934-1940. Zajímavé jsou zde domy s podloubím, které pocházejí z koloniální doby.

Jacotepec a Alijice jsou rybářská městečka na rozsáhlém jezeře Chapala, které je kolem dokola obklopeno horami Sierra Madre. Bývají často útočištěm spisovatelů, básníků, malířů a jiných umělců, kteří hledají nezkaženou atmosféru starého Mexika k nové inspiraci.

Na pět dní jsme byli ubytováni v rozkošném motelu Chula Vista u Chapalského jezera. První den nám sloužil více méně k odpočinku a odeslání pohledů příbuzným a známým. Odpoledne jsme navštívili městečko Chapala a pozorovali zdejší rybáře při zatahování sítí na jezeře. Po úlovku rybáři třídili ryby podle velikosti. Lepší a hledanější ryby byly určeny do restaurací a hotelů, menší pro rodinnou spotřebu a ty nejmenší pro chudinu.

Čluny na Chapalském jezeře

Tento malebný kout žije z cestovního ruchu. Mexičané čekají hosty z USA a Kanady a tvrdí o nich ve své mexické hantýrce, že „Američané zde pusti vždy nějaký ten chlup.“ I my jsme tak učinili. Zamluvili jsme si vyjížďku na Chapalské jezero. Podle mého skromného odhadu, odměřeného z mapy, je toto jezero asi 50 mil dlouhé a 10 - 12 mil široké. Nachází se v rozlehlém údolí a je chráněno z jihozápadu vyvýšeninami a ze severu horami. V okolí jezera jsou městečka, vesnice a osamělé farmy, kde na úrodné půdě získávají hlavně indiánské kmeny pozeňnanou sklizeň.

Naše vyjížďka na jezero směřovala k malému ostrůvku viditelnému z pevniny. Dorazili jsme k němu po více jak hodinové plavbě na člunu opatřeném motorem. Ostrůvek je asi 1200 metrů dlouhý a 100 - 400 metrů široký. Naš příjezd již zdaleka hlásil štěkotem nějaký pes, brzy se k němu kdákáním přidaly i slepice a k těm se nakonec připojil nepřetržitým kokrháním někde v mlázi uprostřed ostrova i kohout. Všichni bránili své území. Zdálo se, že ostrůvek je nedobytný, a tak jsem zůstali v loďce a připravovali návnadu z chlebových kuliček. Množství vodních slípek a jiná pernatá havěť zvědavě natahovala krky, ale nakonec zmizela v rákosí. Kontrolujeme návnadu na háčku rybářského prutu vhozenou do vody, zda se nerozdrobila, znovu nahazujeme a doufáme, že důvěřivé ryby zaberou. Nakonec jsme i trochu popojeli lodkou a pořad nic. Až na jednu vidím, jak se plovák zachvěl, tak podržnu, přitáhnou, popustím, přesně tak, jak mě zaučovali než jsme nasedli do loďky. Toto opakuji několikrát, až nakonec přitahuji a vytahuji úlovek. Pro Boha, co to je? Byl to krab. Rázem bylo po radosti, a tak se ani nikomu nebudu zmiňovat, že jsem byl na rybách.

Další den bylo opět nádherné slunečné počasí a my jsme se vydali z motelu Chula Vista do Města Guadalajavy, které je odtud vzdáleno asi 30 mil. Úzká klikatá silnice nás vedla přes horské sedlo, za kterým se před námi otevřela široká, téměř rovinatá úrodná krajina. Maji-

Katedrála v Guadalajara

telé velkých rančů jsou většinou bohatí Španělé z Guadalajavy. Menší usedlosti patří Indiánům, kteří pracují u Španělů jako zemědělní dělníci.

Město Guadalajara nás překvapilo širokými a moderními ulicemi a příkladnou čistotou. Jeho největší rozvoj byl v 19. století. Na hlavní ulici B. Juaréze jsme se zastavili u velké budovy university, která je vybudována ve španělském stylu. Krásné obrazy na stěnách jsou od malíře Orozco. Na Plaza Mayor se nachází Palacio de Gobierno z roku 1643 v barokním slohu. Stavba katedrály z let 1571 - 1848 je směsicí několika slohů. Má dvě věže postavené v roce 1848, když původní věže spadly při zemětřesení. Po celkové prohlídce města a okolí jsme se vrátili do našeho motelu.

Následující den jsme strávili opět v Chapala. Když jsem odnesl na poštovní úřad naši korespondenci, zastavil jsem se u holiče, abych se dal ostříhat a po staru oholit břitvou. Moc to sice nestálo, ale zato víc to bolelo. Ten holič by u nás mohl být katem Mydlářem. Nejenom, že seděl z mé tváře všechny fousy, ale i kůži. Po obědě jsme se šli projít po okolí motelu. Byly zde krásné vilky s ještě krásnějšími květinovými zahradami. V pozadí pod svahem hory bylo velmi pěkné zatravněné golfové hřiště a klubovní místnost. Západně pod horou bylo asi 50 překrásných vilek a jiné se ještě stavěly. Při pohledu na toto uskupení

jsem si vzpomněl na píseň: „Chaloupky pod horami,“ i přesto, že to nebyly chaloupky, ale vilky, které se krčily pod palmami, banánovníky a jinými druhy stromů. Ale ať jsi kde jsi, všude si vzpomeneš na rodný domov...

A tak se v této divočině rodí sice malý, ale přece jen pozemský ráj, i když ne „Český ráj“. Podle rozhovorů, které jsme zaslechli, mluvili majitelé anglicky, a tak patrně byli Američané. Domorodci, i ti zámožnější, by si sotva mohli něco podobného dovolit.

Druhý den jsme přes Guadalajara zamířili do Lagos de Moreno a dál do San Luis Potosí. Projížděli jsme opět rozlehlými údolím, kde jsou roztroušena jednotlivá hospodářství. Všechny silnice, které jsou staršího původu, mají většinu mostů jen jednosměrných, což při dnešním větším provozu působí potíže. Taktéž je doprava problematická i v menších městečkách, jimiž jsme projížděli. Jsou zde úzké uličky bez chodníků a v místech, kde je silnice mokrá a blátivá, byly zdi podél ní zastříkané blátem. Chytřejší majitelé domů si pomohli tak, že zazdili všechna okna od silnice.

San Luis Potosí

Konečně jsme přijeli do městečka Lagos de Moreno. Je to velmi důležitý silniční uzel spojující západ, východ, sever a jih. Odtud jsme se vydali do známého hornického města San Luis Potosí. Je hlavním městem státu stejného jména a je velmi důležitým uzlem železniční dopravy rud, které se v jeho blízkosti do-

bývají. V tomto městě je také továrna na letadla. Význačné budovy jsou Palacio de Gobierno a katedrála, s jejíž stavbou se započalo roku 1670 a byla dokončena až počátkem 18. století. Mně se tato katedrála zamlouvala pro krásně vyřezávaný oltář a pro mnoho maleb. Samo město a hlavně jeho obyvatelé však budí nepříznivý dojem. Prošli jsem tržištěm, kde je obvyčejně všechno k dostání, ale zde jako naschvál nebylo vůbec nic. Zato domorodci seděli na ulici u stánků na vysokých barových židlích a holdovali oblíbenému alkoholu. Někteří byli již v podroušeném stavu, zatímco jejich početné rodiny trpěly asi hladem. Alkohol je národní nemoc.

Monterrey

Ze San Luis Potosí jsme vyrazili na poslední etapu naší cesty do Monterrey. Sotva jsme opustili město, vyjeli jsme do husté mlhy a viditelnost byla jen na několik kroků. Jeli jsme velmi opatrně, ale naštěstí sluníčko vysvitlo a rázem bylo po mlze. Pořádně jsme si oddechli, neboť nás čekala daleká cesta. Projížděli jsme většinou pustým písčitým a kamenitým krajem, jak se říkalo u nás doma: „Kde čerti dávají dobrou noc.“ Jen tu a tam, kde je půda trochu víc úrodná, jsou obydlená místa. Charakteristickým znakem tohoto kraje je množství koz a oslů, kteří hledají mezi kamením skromnou obživu. Po obou stranách cesty jsme však většinou viděli jen pustiny s kaktusy a menšími divokými palmami. Obnažené vrcholky hor - vulkánů byly zcela bez porostu.

Asi za 6 hodin jsme dorazili do Monterrey, která je hlavním městem státu Nuevo León. Ubytovali jsme se v mote-

lu na severním okraji města, abychom byli blízko výpadovky, která nás zítra povede k hranicím Texasu. V motelu Super Anfa jsme šli do restaurace na večeri. Naposled jsme měli mexické jídlo, na které jsme si již během naší cesty, která trvala 26 dní, trochu zvykli.

Poslední den naší cesty Mexikem nebyl již tak příznivý. Poprchávalo, bylo zima a větrno. Zdálo se mi, že krajina, kterou jsme projížděli směrem na Laredo a Texas, je země nikoho. Bylo tam jen málo obydlených domků. Je tu a tam jsme zahlédli chudou farmičku. Snad jen tvrdou práci a zavodněním by se dalo něco udělat z této chudé pustiny. Možná v budoucnosti zvýšená populace a nezaměstnanost donutí vládu něco udělat, aby i tento kousek chudé země přinesl obživu lidem, kteří zde žijí. K tomu je však třeba zapomenout na místní přísloví: „Dolce fa niente“ (Sladce nic nedělat) a osvojit si naše české přísloví: „Bez práce nejsou koláče.“

Na cestě domů jsme ještě v Mier blízko Falcon Dam za pomoci kluků, kteří si chtěli něco přivydělat, vyměnili pravou zadní pneumatiku. Projeli jsme takřka bez zastávky mexickou celnicí a zastavili u naší celnice, kde jsme byli v krátké době odbaveni a zamířili do našeho cíle, města Victoria. Po vstupu na naši americkou půdu, jako by někdo šlehnul kouzelným protkem. Vše kolem bylo krásně zelené a tráva pěkně zastřížená, čehož jsem si nikdy před tím skoro ani nevšiml. Jo, všude dobře, ale doma nejlip!

Podle cestopisu Josefa Gregora upravil Lubomír Hromádka

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Misionářem v Africe

Sedmnáctého února roku 1951 jsem vstoupil do noviciátu. Obláti, ke kterým jsem přišel, jsou misionářským řádem, založeným francouzským šlechticem a knězem Evženem de Mazenot po napoleonských válkách, kdy byla Francie duchovně i materiálně doslova v rozvalinách. Se čtyřmi dalšími spolubratry vytvořili nejdříve malou komunitu a nazvali se obláti, z latinského oblatus - zasvěcený, obětovaný. Zasvětili se Panně Marii a už v roce 1826 byla kongregace misionářů oblátů Panny Marie Neposkvrněné schválena papežem Lvem XII. Její členové si vzali za úkol „šířit Kristovo radostné poselství mezi těmi, kteří po zvratech doby zůstali bez pastýřů". Dnes obláti působí skoro v sedmdesáti zemích.

Dveře kláštera se za mnou zavřely. V noviciátu nás bylo deset, se svými dvaatřiceti lety jsem byl suverénně nejstarší, nejmladší z nás oslavil sotva osmnácté narozeniny a já si připadal, řečeno s jistou nadsázkou, tak trochu jako mezi dětmi. Věřte mi nebo ne, někteří si chtěli ještě hrát s kuličkami, a já si proto zase myslel, že mám život za sebou. Nechtěl jsem to ale vzdát, i když jsem měl ke všemu ještě problémy s angličtinou. Mladší kolegové si proto ze mě dělali legraci a na mé veřejné čtení jednou za týden při obědě a večeri se vždycky moc a moc těšili. Jistě si to užili, neboť jsem ji skutečně kuriózně lámal. Nicméně vydržel jsem, překonal všemožné překážky. Když zkušební rok končil, byli jsme velmi nervózní. Jak to dopadne? ptali jsme se v duchu. Vezmou nás?

Nakonec přišel okamžik, na který jsme tak netrpělivě čekali. Vyslechli jsme oznámení, že nás všechny přijímají. Dlouho jsem pak seděl i klečel v kapli, modlil se a vzpomínal na Lurdy. Měl jsem nádherný pocit: pochybuji o tom, že se dá vůbec popsat či nějak jinak vyjádřit. Samozřejmě jsem vzpomínal i na minulost, na domov, na Evropu a z ní zejména na Paříž. Hned mi zase přišlo na mysl: člověče, vždyť ty jsi novicem kongregace oblátů Panny Marie Neposkvrněné. Jestli se dobře pamatují, šel jsem k sobě do komůrky a brečel jsem radostí. Tatínku, ty to všechno vidíš, ty jsi v nebi; maminko, ty ani nevíš, že jsem vstoupil k oblátům a připravuji se na kněžství. Ale brzy se to dozvíš. A moji bráškové, jak vy se máte? Doufám, že dobře. Mně se život 17. února 1952 úplně změnil. Teď už mě štěstí a spokojenost doprovázely a nikdy mě neopustily. Poznal jsem, že všechno, co jsem doposud prožil, tak mělo být. Znal jsem svět, znal jsem podsvětí a mohu říci, že trochu i „nadsvětí“, když jsem se tak vroucně modlil k svatému Tadeášovi, patronu beznadějných případů, mezi něž jsem se počítal, aby mi pomohl.

Odešli jsme do semináře v Cedaře. Náš řád měl vlastní seminář a tehdy tam bylo asi padesát oblátů. Nebylo to lehké, protože polovina výuky byla v latině a má latina byla něco jako turečtina. Profesori však byli velmi rozumní, samo-

zřejmě věděli, jak je to s latinou na středních školách, že se mnohde ani nevyučovala, takže se zvolna přecházelo na angličtinu. Další vývoj jim dal za pravdu, protože netrvalo dlouho a v seminářích se mohlo učit v národních jazycích. Byl to, alespoň pro mne, život vzdělávací, ačkoli jsem nebyl žádný velký student. Když jsem se v roce 2001 jel rozloučit do jižní Afriky s místy, kde jsem působil, setkal jsem se s některými bývalými spolužáky ze semináře. Těm jsem připomněl, jak to vlastně je: všichni moji učitelé a profesori musí být v nebi už jen proto, že mě nechali projít!

Určitě dostali odměnu, kterou si, soudě podle mých studijních výsledků a jejich shovívavosti, zasloužili. Zkoušel jsem to všelijak. Při jedné písemce, o níž jsem věděl, že ji nemohu zvládnout ani náhodou, jsem na list papíru velkými písmeny napsal: Jen Pán Bůh zná odpověď na tyto otázky. A klidně jsem „kompozici“ odevzdal. Příští den jsme je dostali zpátky oznámkované. Na té mé bylo napsáno: Pán Bůh má jedničku, Čížkovský pětku. I na to si po dlouhých čtyřiceti letech spolužáci vzpomněli.

A pak přišel den, kdy se chystalo mé vysvěcení. Biskup se mě ptal, v kterém místě chci prožít tu slávu. Bez váhání jsem si zvolil Montebello, u otce Pierra a u sester dominikánek, tedy u těch, kteří mi tolik pomohli při hledání nového způsobu života. V místě, kde jsem opravoval sochy svatých, vymaloval kapli, bílil zdi, naučil se základům angličtiny, zažil Pierrovy mše v buši... Ne, nemohlo být lepšího místa. Na sv. Mikuláše, 6. prosince 1958, po roce noviciátu a šesti letech studia, jsem byl v Montebellu vysvěcen. Přišlo dokonce i pár krajanů, bývalí bačovci s dětmi, které mi pak ministrovaly na primici. Tehdy probíhala v latině. Nahlíží-li na svou první mši osobně a rodinně, byla pro mě smutná. Myslel jsem na maminku, jestli dostala zprávu, že jsem se stal knězem a že poprvé sloužím. Věděla to, ale mohla se mi svěřit až po mnoha letech, když jsem se s ní v roce 1966 ve Vídni setkal. Šla v Tovačově do kostela, byla tam úplně sama, a představovala si, že její syn kdesi daleko, tisíce a tisíce kilometrů od domova, právě přijímá kněžské svěcení. Dodnes mě velmi mrzí, že jsem se maminky ptal na jednu věc, která mi z dětství zůstala v paměti. Proč nechtěla, abych ministroval. Řekla mi to. Nechtěla prý, abych jí dělal u oltáře ostudu. „A dneska je tvůj kluk, co nesměl ministrovat, knězem,“ poznamenal jsem neuváženě. Maminka se rozplakala. Ta otázka mě opravdu do dneska mrzí.

Po primici si mě zavolał biskup a z toho, co mi nabízel, jsem si vybral práci mezi domorodci, nedaleko od Montebella, nedaleko od Pierra. Lepší začátek své kněžské služby jsem si ani nemohl přát. Na území velkém přibližně 25 x 25 km bylo patnáct tisíc domorodců a pět misijních stanic. Ta hlavní se jmenovala Mbava podle malé říčky Mbáva. Stála na malém pahorku a viděl jsem z ní široko daleko. Kostel nebyl starý, byl postaven shodou okolností v roce mého narození, tedy roku 1921. Farní dům, spíše domeček, z hlíny a kamene měl jednu ložnici a jeden obývací plus záchod s umyvadlem. Žádná elektřina, žádný vodovod, nejbližší pošta s telefonním spojením byla vzdálená šestnáct kilometrů. Špatné prašné cesty jsem měl zdolávat buď džípem, na koni

anebo pěšky. Využíval jsem všech třech možností.

Na každé stanici byla zřízena škola, nanejvýš do třetí třídy. Personál nebyl početný, měl jsem všeho všudy jedenáct učitelů a jednoho učitele, a jelikož se jednalo o soukromé školy, spočívalo na mých bedrech i jejich hmotné zabezpečení. Dostávali skrovný plat získávaný z darů dobrých lidí a z malého školného, které samozřejmě nikdy nestačilo. Tito učitelé nebyli placeni tak dobře jako na ostatních školách, ale dělali tu práci z lásky a ze svého náboženského přesvědčení. Rodiče k nám děti rádi posílali, protože věděli, že se jim u nás dostane víc péče než ve státních školách, kterých bylo stejně málo. A pak věděli, že za nimi přijedu každý týden, buduje učit náboženství a to i rodiče napjatě poslouchali. Na některých stanicích jsem měl školu, která se v neděli proměnila v kostel, na jiných zase kostel, fungující během týdne jako škola. Samozřejmě, většinu času se učilo pod širým nebem nebo třeba pod stromem. Děti se na mě těšily, protože měly rády dětské mše. Zjednodušil jsem jim evangelium, aby mu rozuměly, a často místo kázání hrály nějaké podobobenství. Přímluvy mnohdy trvaly i půl hodiny, neboť každý se chtěl za někoho či za něco pomodlit. Děti, které šly k svatému přijímání, přinesly během přinášení darů svou hostii a položily ji na oltář. Po svatém přijímání se zcela samozřejmě zpívalo a tancovalo jako výraz radosti, že Pán Ježíš přišel mezi nás. Nechyběli ani rodiče a radovali se s dětmi. Potom se něco uvařilo, většinou nějaká omáčka a kukuřičné placky a ovoce. Jedli jsme společně, děti se dělily se mnou o jídlo, musel jsem si od každého vzít alespoň kousek. S dětmi jsem také hrával fotbal, pochopitelně až po škole. Stál jsem většinou v brance, na běhání už jsem neměl kondici. V polodni jsem přecházel z jedné branky do druhé, abych byl spravedlivý a pomohl svými „úžasnými“ výkony oběma týmům. Pak jsem si povídal s učiteli i rodiči o jejich problémech.

Když má misijní návštěva skončila, děti mě doprovázely i několik kilometrů, pokud jsem šel pěšky. A pokud jsem jel na koni, brzy jsem se jim ztratil, protože můj kůň Bengo měl takovou divnou náuru. Z domova se mu nikdy nechtělo, a zpátky vždycky spěchal. Přišel jsem o něj, uštkla ho nebezpečná černá mamba. Choval jsem hodně koček především jako ochranu před jedovatými hady; proti zelené a černé mambě a pařadě, jejichž uštknutí je smrtelné. Pokud se jimi zasaženému člověku nedostalo pomoci do třicetivte hodiny, zemřel. Měl jsem štěstí, had mě nikdy neuštknul, i když jsem jich viděl stovky. Každý misionář nosil u opasku pouzdro s dvěma séry a injekční stříkačkou, bez nichž nevyšel ani před dům, natož do buše.

V buši končil den ve čtyři hodiny odpoledne. Lidé se uchýlili do svých příbytků a odpočívali po parném dnu. Docela jsem se na tu hodinu těšil. U domu jsem měl malou verandu, z níž jsem se díval daleko do kraje. Z domorodých chýší se kouřilo, ženy připravovaly jídlo, děti dováděly v říčce Mbáva, dobytek ležel na zemi a zažíval. Panoval krásný klid. Má kuchyňka stála několik metrů od domku, byla postavena z hlíny a kamene, střechu tvořil vlnitý plech. Uvnitř byla kamínka na dřevo, stůl s lavicí a malá plechová skříň na zásoby; z plechu proto, aby se do ní neprokousaly

myši. Moje domorodá kuchařka se jmenovala Tombi a denně docházela z příbytku svých rodičů asi půl kilometru od stanice. Po pravdě řečeno, jestli ona byla kuchařka, pak já jsem kosmonaut a ne prostý kněz z buše. Ale neuměl jsem, nikdy mi po jídle nebylo špatně, prostě jsem si musel zvyknout na jejich vaření. Kuchařka mi připravila něco k jídlu a položila to na stůl. Kolikrát jsem spal a psi mi mezitím večeři sežrali. Probral jsem se až za zvuku padajícího talíře, který se o zem rozbil. Tak jsem si potom většinou vzal kus chleba a namazal na něj několik banánů a bylo po večeři. Musím říci, že jsem tuhle náhradu měl moc rád. Alespoň jednou do roka se stalo, že mi povodně nedovolily dostat se do města a nakoupit zásoby. Trvalo to někdy měsíc i déle. Zato když jsem se do města konečně dostal, zašel jsem si do restaurace a dal si jídlo, které mám strašně rád: kachnu se zelím. A tenhle zážitek mi musel vystačit zase na několik měsíců.

Už jsem připomenul, že daleko široko nebyla elektřina. S vodou to bylo také obtížné. Používal jsem dešťovou, která stékala ze střech do dvou plechových nádrží. Měly v průměru dva metry a vysoké byly dva a půl metru, dvě jsem měl u domu a kolem kostela dalších pět. Dešťovou vodu jsem používal k pití, k vaření a na mytí, ovšem muselo se s ní šetřit, protože někdy nepršelo třeba šest měsíců. Abych se pořádně vykoupal, jezdil jsem čas od času ke kolegovi na faru do města a tam jsem se naložil do vany i na dvě hodiny, což pro mě byla opravdová pohádka.

V každé z pěti misijních stanic jsem měl postel k přespání. Pro případ, že bych se třeba kvůli bouři a dešti, který v okamžiku zdvihl hladiny řek až o metr nad normál, nemohl dostat domů. Sloužil jsem v neděli mši svatou vždy ve dvou misijních stanicích, fyzicky nebylo možné, abych ji měl ve všech. Pomáhalo mi proto pět katechetů, kteří lidem poskytlí bohoslužbu slova. V sobotu odpoledne ke mně přišli, kolem krku měli na řetízku zavěšená zvláštní pochromovaná pouzdra, do kterých jsem jim dal Tělo Páně. Odcházeli pak domů za doprovodu mužů a žen a v neděli ráno Tělo Páně přinesli do kostela, zapálili svíčky a bohoslužba slova mohla začít. Nebyli to studovaní domorodci, uměli jen dobře číst a psát, a především lidé jim věřili a zvolili si je ve svém společenství jako dobré katolíky. Já jsem mezitím dopoledne sloužil mši svatou v jedné a odpoledne v druhé stanici. Trvala dvě, někdy i tři hodiny. Záleželo na tom, jak nám všem bylo. Lidé věděli, že přišli na setkání s Pánem Ježíšem, a být s ním jen hodinku jim připadalo dost málo. Co jsem měl rád a na co jsem se také moc těšil, byla mše svatá sloužená v domorodé chýši v odlehlých místech. Obvykle šlo o poměrně velkou stavbu, která měla v průměru až šest metrů a kam se vešlo odhadem padesát lidí. Pro domorodce to byl částečně i kulturní program, o němž si potom celý týden vykládali. Věřili v Boha, dali mu své jméno - Nkulukulu; kulu znamená v jejich jazyce veliký, třikrát vyslovené kulu představuje toho největšího. Koneckonců my také říkáme třikrát svatý a pak už nemůže být nikdo svatější.

*Z životního příběhu českého misionáře v Africe
P. Zdenka Čížkovského*

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Zámky východních Čech

...Komorník ohrnul nos a myslil si: „Divný to rozmar takové dámy, bavit se se sprostou babou.“ Kněžna ale stála u okna a dívala se za odcházejícími, dokud vidět bylo bílé šaty děvčat a bílou holubičku babiččinu zelenem prokmitat. Odcházející šeptala si: „Šťastná to žena!“

To Barunka, jedno z děvčat (pozdější spisovatelka Božena Němcová), vložila paní kněžně tato slova do úst. Kněžně Kateřině Vilemině Zaháňské, která se po svém třetím sňatku s hrabětem Karlem Schulenburgem uchýlila r. 1820 do **Ratibořic**. V jejím doprovodu byla i služebná Marie Magdalena Terezie Novotná, matka Barunky, která se provdala za hraběciho kočího Jana Pankla. Deset let spolu žili na Starém Bělidle v domku číslo popisné 6.

V 18. stol. se rozhodl majitel náhodského panství vybudovat v Ratibořicích letohrádek italského typu přestavbou původní středověké tvrze ze 14. století. Poslední rozsáhlé přestavby na začátku 19. století daly zámku empírový vzhled. Nechala je provést kněžna Zaháňská. Svůj zámek dala k dispozici přípravám protinapoleonské koalice. Zavítal sem ruský car Alexandr I. i rakouský kancléř Metternich. Zámek je obklopen rozsáhlým přírodním parkem. V zámku jsou dobové interiéry z 19. století s připomínkami na Boženu Němcovou a její „Babičku“.

Zámek v Ratibořicích

Ve východních Čechách nedaleko Jičína je zámek **Staré Hradky**, který je tak trochu vyjimečný. V 60. - 80. letech vstal téměř z mrtvých. V osadě stávala tvrz vybudovaná ve 14. století Arnoštem ze Staré a dokončená jeho vnukem Flaškou z Pardubic. V 16. století byla rozšířena na renesanční zámek. Zámek byl ale o tři století později opuštěn a zanechán napospas přírodním vlivům a vandalům. Postupně chátral, až došlo v r. 1960 k rozhodnutí o jeho demolici. Místní občané měli jiný názor, nehodlali přijít o část historie své obce a spojili síly pro obnovu zámku. V letech 1966-88 ožival zámek za spoluúčasti každého, kdo byl ochoten přiložit ruku k dílu. Dnes zde sídlí Literární archiv památníku národního písemnictví. Expozice nabízí barokní interiéry, pracovny Jaroslava Vrchlického, Aloise Jiráska a Elišky Krásnohorské.

Hrádek u Nechanic

Jako z pohádky působí zámek **Hrádek u Nechanic**. Výstavba inspirovaná středověkou gotikou proběhla v letech 1839 - 57 podle předlohy Grewe Hall v Cheshire. Stavebníkem byl František Arnošt Harrach. V budově bylo dokonce ústřední vytápění. Romantický zámek se svým bohatým vnitřním zařízením je častým cílem filmařů.

Zámek **Častolovice** je úzce spjat s významným českým historikem Bohuslavem Balbinem, členem jezuitského

řádu, který zde prožil pět let. Vykonával zde svou první misionářskou praxi. Historický materiál, který zde nasbíral, se stal základem jeho latinských děl Výtah z českých dějin a Historické rozmanitosti Království českého.

Zámek v Častolovicích

Nynější podoba zámku pochází z počátku 20. století, kdy se Leopold ze Šternberka rozhodl dát zámku renesanční vzhled. Život na zámku dnes připomíná 16 místností zařízených v různých stylech 16. - 19. století, je zde čtyřicetihektarový anglický park, růžová zahrada, obora s bílými daňky. Zámecký park s cennými dřevinami je přírodní rezervací. Po restitucích byl zámek vrácen do rukou Šternberků.

Zámek v **Litomyšli** patří k renesančním sídlům tzv. moravského typu a svou krásou proslul už v 16. století. Stavba probíhala v letech 1568 - 1580. Ruiny starého paláce, postiženého dvěma požáry, použil Vratislav z Pernštejna jako základy nového sídla. Ojedinelá stavba je zdůrazněna více než osmi tisíci sgrafity (plošná výzdoba stěny). Protože panstvo chtělo žít v létě v Litomyšli stejně kulturně jako v zimě ve Vídni, nechali si Valdštejnové - Vartemberkové na přelomu 18. a 19. století vybudovat v zámku klasicistní divadlo pro 150 lidí. Nákladné úpravy a veselý život však ve-

Zámek v Litomyšli

dly k zadluženosti panství, které roku 1855 koupil bavorský kníže Maxmilián Karel Thurn - Taxis. Jeho rodu patřil zámek až do roku 1945. V zámekském areálu se nachází zámekový pivovar, kde se narodil český národní skladatel Bedřich Smetana. Na bohaté kulturní tradice navazuje čilý kulturní život v současnosti, k jehož vrcholům patří mezinárodní operní festival Smetanova Litomyšl.

Na fasádě zámku, na konci řady, vpravo od pátého okna, stojí mužská postava v šatech z 16. stol. a nad ní je pět písmen G. Muž má kolem krku ovinutou kočku. Říká se, že ten, kdo rozluští smysl pěti písmen, najde velký poklad.

Alena Kovářiková, Česká republika

Kostel Panny Marie v Solci volá o pomoc

Milí krajané v Americe!

Obracím se dnes na Vás s prosbou o radu či pomoc v následné záležitosti: Jak jistě dobře víte, u nás doma to vypadá dost zoufale se záchranou kulturního dědictví, zejména církevních památek. Zvláště tady na severu Čech je situace zoufalá.

Máme zde na okrese jednu vzácnou památku - kostel Panny Marie na Solci a já se ještě s několika zoufalci snažíme ten kostel zachránit před zkázou. Po více než 10 letech je nám zřejmé, že bez cizí pomoci se nikam nedostaneme.

Zjistil jsem, že u Vás v Americe máte krajanický časopis Hlasy národa a napadlo mne, že by ho mohl odebírat nějaký potomek z rodiny, která pochází z okolí Sobotky, Mnichova Hradiště, Kněžmosta nebo přímo ze Solce a okolí. Na tyto krajany i všechny ostatní, kdo mohou pomoci, bych se chtěl obrátit s prosbou o nějaký milodar.

Kostel má již opravenou střechu a okna, nyní je zapotřebí sanovat část zříceného zdiva a opravit omítku. Celkem by bylo třeba získat asi 20 tisíc dolarů, ale v podstatě je každá koruna dobrá. Na nějaké opravy či úpravy interiéru není možné v dohledných letech vůbec pomýšlet, ono je to celé zničené. Jedná se o to, aby se kostel stavebně zabezpečil, a aby se v něm jednou za čas mohly konat mše svaté, zvláště výroční pouť. Na víc není síla.

Kdyby někdo chtěl bližší informace, je nejlépe se obrátit písemně na Biskupství litoměřické, Domské náměstí, Litoměřice, CZ - 412 88. Podle svých možností samozřejmě, informace poskytnu i já sám. Moje adresa je MUDr. Jan Toman, U stadionu 1233, Mladá Boleslav, CZ - 293 01, tel. 042-0326-325552. Na tyto adresy lze také zaslat Vaše příspěvky na obnovu kostela.

Je mi naprosto jasné, že můj pokus je značně naivní, a že šance jsou tu mizivé. Je mi také jasné, že uvedenou sumu budeme třeba shánět ještě dlouhou řadu let. Pomoc od rodáků, kteří mají v této lokalitě své kořeny, však vidím jako jednu z možností, jak se dostat ze současné situace.

Upřímně děkuji všem za pochopení a jakoukoli pomoc a všem dobrodincům, kteří přispějí na záchranu a obnovu kostela vzdávám Pán Bůh zaplatí.

S pozdravem

Dr. Jan Toman

Z historie Solce

První zpráva o vsi Solci pochází z roku 1353, kdy byli vlastníky Věslav Vyšehněvský ze Solce a Zdislav z Chudlče. Později vyrostla v Solci dřevěná tvrz, která stála na stráni naproti kostelu. Tvrz zanikla již ve druhé polovině 15. století, snad v souvislosti se vpádem Lužičanů v roce 1468. Tehdy již také upadl význam tzv. Velkého Solce a postupně vzrůstal sousední Malý Solec, dnešní Soleček, o němž první zprávy pocházejí z let 1373 - 1383. I v Solečku vznikla tvrz, na níž byl jako první známý majitel Ješek zvaný Studl ze Solečku. Tvrz později převzala úlohu střediska nevelkého panství a pod názvem Nový Solec se na ní střídali příslušníci nižší šlechty. V roce 1502 připadlo zboží významnému českému rodu Vančurů z Řehnic, k jejichž državám náležela vedle Krnska v určité době na příklad i Studénka. Ve druhé polovině 17. století Solec i Soleček splynuly s panstvím hradištských Valdštejnů.

Ojedinelou památkou Solce je kostel Nanebevzetí Panny Marie, který byl do husitských válek kostelem farním, později filiálním k farnosti v Bosni. Novější barokní úpravy našťastí nepotlačily původní prvky gotické stavby z poloviny 14. století - presbytář, klenby, portály a další - a zachované bohoslužebné předměty rovněž svědčí o starobylosti soleckého kostela. Z nich zejména vyniká gotická monstrance o výšce 45 cm, vytvořená z pozlacené mědi, která pochází z konce 15. století a barokní křtitelnice z roku 1775. Stavební dominanta Solce, která přežila hrůzy válek, od husitských až po dobu nejnovější, byla zachráněna teprve nedávno před jistou zkázou, na níž se bohužel podílela jak místa úřední, tak i lidská netečnost.

Novější dějiny Solce obnovily dřívější postavení vsi v regionu Mnichova Hradiště. Na přelomu 19. a 20. století žilo v Solci 318 obyvatel, vesnice měla 79 domů a osady Soleček a Žantov. V roce 1900 zde byla postavena škola, do níž chodily i děti z Malobratřic a Čížovky. V Solci byly tři hostince a kupecký krám. Ze spolků jmenujme hasiče a čtenářsko - hospodářskou besedu.

Za uplynulá léta se v Solci mnoho změnilo. Ubylo stálých obyvatel a přibýlí rekreanti a chalupáři. Zůstala však krásná okolní příroda a malebná vesnice s patinou bohaté minulosti, vesnice ležící na prahu rozsáhlé oblasti plné lesů, skal a vodních ploch, kterou již před mnoha desetiletími naši předkové pojmenovali Český ráj.

Poutní slavnost ke cti Panny Marie Nanebevzaté, jejíž svátek se slaví 15. srpna, se koná na Solci vždy v sobotu, která je nejbližší k tomuto datu, v odpoledních hodinách.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie
na Solci u Kněžmosta

MLADÝM

Skauti a trampové

Knedlík na výstavě

V roce 1970 tábořil jeden oddíl pražských skautů u kaple sv. Gertrudy nad Blaníci. Měli s sebou duchovního rádce. Byl jím P. Brtva SJ, skautským jménem Ági, tehdy ještě jáhen. Proto jsem jim mše sv. na polním oltáři sloužil já a kus dopoledne s nimi trávil.

Jednou jsem se chlubil svým tramským kuchařským uměním a neprozřetelně nabídl své služby na výrobu jednoho báječného oběda. S povděkem přijato. K ruce mi přidělen bohoslovec Milan a oddíl se vydal na túru - měli se vrátit ke druhé hodině, takže času bylo dost.

Stanovil jsem, že bude polévka hovězí s kapáním, pak hovězí maso, rajská omáčka a houskový knedlík. No knedlíky jsem dávno nedělal a houskové snad ještě vůbec ne. Stará teta mi doma, na děkanství, ukazovala, že musím těsto dobře propracovat a pak tvarovat knedlíky spíše do šišky než do koule. A hlavně: nesmí být velké - ony se navaří.

Dobrá. Tak jsme s Milanem kuchtili. Polévka bublala, maso se pěkně v ní vařilo, na kapání ještě čas. V druhém kotli byla omáčka, no ta taky ušla. Ale s knedlíky byla práce! To jsem nečekal a bohoslovec byl na tohle úplně levý, ještě tak udržovat oheň, míchat polévkou a omáčkou. Konečně je těsto propracováno a já tvaruji první knedlík. Teta řekla raději menší, že se navaří, no ale úplně malý? To se s tím budeme párat kdovíjak dlouho. Po krátké poradě jsme rozhodli: uděláme větší šišky, však se do rendlíku vejdou! Hotovo. První várka dána do rendlíku. Nevím, co jsem dělal dál, snad se věnoval masu, které už také bylo hotovo, a pak i polévce. Najednou mi za zády Milan vykřikl: „Proboha! Co to je? Nám tam vlezlo nějaké dítě!“ Otočím se a strnu: z kotle, kde se vaří knedlíky, na mne čouhá přes okraj dětská hlava a hle, za ní druhá. No hrůza. Ovšem, rázem jsme pochopili: knedlíky se navařily, jenže jak! Do kotle se nevešly. Povídám: „Vyndáme nějaké a pak je dovaříme.“ Snadno se řekne. Jeden Milanovi upadl na zem, na jehličí. To nic, to prý se dá dobře omýt vodou. Jééé, to byla situace. A blížila se druhá hodina. Knedlíky jsme jakžtakž dovařili a už tu byli skautíci, schválně bubnovali na ešusy, že mají hlad. Byli jsme s Milanem rozčilení, polévka však prošla dobře, ještě si přidávali. Maso bylo nakrájené, docela měkké, omáčka mohla být lepší. Pak si chodili pro knedlíky, ale ouha. Knedlíky se převařily a nemohli jsme je ničím rozřezat. I to se zvládlo, ale když začali jíst, knedlíky klouzaly a sklouzaly na zem, skákaly, oni je po sobě házeli, no prostě oddíl se nenajedl. I zavelel jsem a oddílový vedoucí souhlasil: „Vezměte vlajku a hajdy na faru.“ Přijedeme do naší prostranné kuchyně a tam

všechno: švestkové knedlíky a taky krajíce chleba se sádlem, s paštikou, kafe, čaj, dokonce i jidášky (teta byla na ně mistr). „Vždyť jsem věděla, jak to asi dopadne,“ povídá teta.

To ale nebyl konec historie! Někáký měsíc nato se na skautské výstavě v Praze objevil jeden obrovský, neforemný, ošklivý knedlík a v něm špejle s nápisem: „Tento knedlík vyrobil A. D. 1970 na táboře u Gertrudy bratr Kukůsků!“ To je moje skautské jméno. Tak to by nebylo zlé, jenomže pod tím stálo: „Což jest pan děkan z Bavorova.“

Ostuda na celý život.

Trampové - volové

Jedu ve vlaku z Budějovic. Do kupé za mnou přišlo asi pět trampíků, mladíci v příslušném oděvu. Hlučná zábava, smích a za každým druhým slovem - samosebou - vůl. Když mi bylo horko, vstal jsem a povídám: „Volové! Nebude vám vadit, když otevřu okýnko?“ Ustrnuli. Povídám: „No jste volové, že. Vždyť slyším, že se tak nazýváte!“ Za chvíli slovo dalo slovo a hezky jsem se, po tramsku, s bratry voly potěšil. Řekli potom, že si přece jen budou ve vlaku trochu dávat pozor - na hubu!

Podivný nůž

To už jsem byl bohoslovec a pár dní před Silvestrem jsem mohl opět prožít se svými drahými skauty - rovery a trampy. Tentokrát ale ne na Stropnici, protože Berta, majitel Texasu, se zasnuboval. A tak jeden kamarád vyjednal náš pobyt na papírenské chatě v Rechlich na Malši, mezi Plavem a Doudleby. Bylo to moc krásné, kamarádké.

Jenomže: záhy jsme zjistili, že na chatě chybí nejnnutnější kuchyňské nářadí, nože, lžíce, vidličky, sběračky. Byla tam lopatka na uhlí, ale uhlí žádné a dřevo, no, to bylo také problematické. Jednou večer - byla mi vyhrazena spodní palanda - povídám: „Je mi zima na hlavu, takhle kdyby byl nějaký kožíšek!“ Usnul jsem. a když jsem se vzbudil, měl jsem jednu půlku hlavy zahřátou, byl tam kožíšek, ale jaksi zaváněl... Jeden z kamarádů našel u chaty chciplou veverku, a tak mi ji obětavě přiložil k hlavě.

A pak přišla chvíle, kdy se měly dělat obložené chlebičky. Do té doby jsme jedli, jak se dalo. Jenže teď - krájejte chlebičkovou věku, salám, okurky a ostatní. Poučuji: „Skaut a tramp si má poradit se vším!“ a vzal jsem lopatku na uhlí a elegantně všechno nakrájel. Sice na větší, nepřilíš uhlédné kousky, ale šlo to. Pak se debužirovalo, přičemž jeden z kamarádů náhle poznamenal: „Snad jsi přece jen měl tu lopatku trochu otřít!“ Kapku jsem ztuhnul. Nojo, vždyť já ji ani neomyl, ale jemu povídám: „Co ti, milánku, na tom vadí, co?“ A on zvolna, povzneseně: „Ale nic, jen že jsem právě rozchroupal kousek uhlí.“

*Z knihy P. Františka Hobizala: Humor v církvi dovolen
Vydalo Karmelitánské nakladatelství v roce 2002*

Oh, no! Owner puts fans first

Arturo Moreno
with random acts of thoughtfulness and humility.

Already the clock is ticking on the Arturo Moreno era. Only days after buying the Anaheim Angels, this dangerously decent man distances himself from fellow owners with random acts of

thoughtfulness and humility. Moreno's first mistake is to declare that bleacher fans shouldn't have to pay \$8.50 for a beer while watching the defending world champions.

"I can go around the corner and get one for a buck and a half," Moreno says, promising to lower prices immediately without sleeping on the idea or appointing a committee to study the matter.

Actually, Moreno's first mistake is in leaving the executive suite and mingling among the unscrubbed. One can imagine the shock waves felt by peers: Here we rush this guy's bid through, vote him into our exclusive brotherhood, expect him to behave, and what does he do to show gratitude? He goes out and expresses concern for the public! Doesn't he know that the national pastime is greed?

What's worse, Moreno conveys his humanity in other suspicious ways. He wears a huge red sombrero, thereby embracing his Mexican heritage. Also, his Arizona estate bears a huge American flag, because, as Moreno says, although we are all from somewhere, we are all Americans. Thus, this 56-year-old self-made man is ashamed of neither his ethnicity nor his patriotism.

Has Arturo Moreno - call me "Arte" - got a chance to survive in this industry? Despite his net worth of nearly \$1 billion, probably not. The question now

among jittery fellow entrepreneurs is how to make Moreno so miserable that he will realize he is an outcast and force him to sell.

This could be a problem, however, because Moreno evidently loves baseball, yet another strike against him. According to a damning profile in the Los Angeles Times, Moreno has such a passion for the game and such a tiny ego that he coaches a Little League team. Moreno's mission is not to win and enhance his status, but to play every one of the kids on his roster so as to nourish their self-esteem.

What an oddball Moreno is. What a square peg baseball bosses have unwittingly inducted into their lodge, where talking in circles is a qualification for membership. Why, Moreno doesn't even like to see his name in print. He shunned every interview until his \$184 million offer was approved, because posturing is not his thing.

Rest assured that lesser bigwigs than he make a habit of puffing their chests and playing politics. But Moreno, one of 11 children in his family, probably didn't see a silver spoon until he earned it. He grew up reading box scores instead of the Dow Jones industrials and inherited nothing but a superior work ethic.

Some sports moguls go directly from the country club to college thanks to daddy's cash and clout. Moreno toiled in his father's print shop, and it was Arte's idea of a privileged existence to enlist in the Army during the Vietnam War. Moreno built a fortune in the billboard business, but not before cashing his first commission check for \$2.25 because "I needed the money."

Where Moreno, his unconventional pedigree and his skewed values fit into baseball's ivory tower is unclear. But there's the possibility that when the next crisis arises and a voice of reason is the antidote to the prevailing vacuum of

babble, Moreno will be shouted down by the game's guardians.

Then maybe Moreno can head to the bleachers, buy a reasonably priced beer and realize that although he can't strut like a few of his blue-blooded partners, they need him more than he needs them.

Commentary by Bob Verdi

59% in U.S. call religion very important

Americans and people from developing nations place a higher importance on religion than do residents of other wealthy countries, a poll sponsored by the Washington-based Pew Research Center for the People & the Press found.

The poll, part of a 44-nation survey in the Pew Global Attitudes Project, showed that 59 percent of Americans said religion plays a very important role in their lives. That is almost twice as high as that for Canadians.

Americans' positive sentiments about religion also were stronger than those of the Japanese, 12 percent of whom said religion was important, and Western Europeans. Thirty-three percent of people polled in Great Britain ranked religion highly, compared to 27 percent of Italians, 21 percent of Germans and 11 percent of French citizens.

For the most part, people in developing nations placed religion as a high priority. Majorities of populations in every Latin American country surveyed except Argentina held this view. Thirty-nine percent of Argentinians said religion was very important.

Seventy-one percent of Czech Republic residents said religion had little or no importance in their lives - more than any nation surveyed.

Religion News Service, POLL 12/02

Paths of Glory and Tribulations

The defeat of the Hussite radicals at Lipany opened the way to an agreement between the moderate Hussites, the Council of Basel and Zikmund of Luxemburg. The Land Assembly of Bohemian and Moravian estates met in Prague during the summer of 1434. The noblemen agreed to send a delegation to Řezno (Regensburg), offering the Bohemian crown to Zikmund. The representatives of the Tábor and Orphan brotherhoods were compelled to give up the restoration of the field forces as well as their mandates and to accept the establishment of regional districts supervised by sheriffs (hejtmáné). The Land Assembly declared an armistice to be observed for one year. The Moravian gentry secured a separate agreement (landfrýd) with Albrecht (Albert) of Austria whom they acknowledged to be their ruler.

Another Land Assembly was held in Prague in October of 1434 where the adherents of Jan Rokycana waived their demands to introduce an exclusive Utraquist communion, but requested an establishment of Czech and Moravian churches where the laity could also receive the Eucharist from the chalice. They also insisted that the election of the Prague archbishop and the bishop of Olomouc must take place at the Land Assemblies.

The gathering of Taborites and Orphans convened at Tábor in December of 1434 and founded an alliance of 14 southern towns to defend their common goals, namely the 4 articles of Prague. There were diverse views concerning the tactics and the choice of remedies. Jan Roháč z Dubé became the spokesman of the alliance. The Saint Valentine Convention, held in Prague in March of 1435, formalized the demands of the Utraquists and relationships toward Zikmund and the Roman Church, but resulted in a split between 10 of the Taborite towns and 3 towns siding with Jan Roháč who resolutely rejected Zikmund's succession.

The Land Assembly of October 1435 elected Jan Rokycana as the Prague

archbishop for both the Catholics and the Utraquists. The election was done by 8 secular electors and 8 clergymen. Zikmund confirmed their choice by the royal decree of July 1436, but Rokycana's position was never verified by pope Eugenius IV of Rome.

Another Land Assembly of the Kingdom of Bohemia and the Margraviate of Moravia, held at Jihlava between June 5 and July 5 of 1436, issued a solemn proclamation of the Compacts. This formal statement essentially recognized the 4 Articles with extensive additions and limitations so that only the article relating to the chalice communion remained in effect. Despite this covenant there prevailed numerous unresolved liturgical and organizational issues. Basically the Compacts meant a limited victory of the Hussite program. Adult inhabitants of the realm could choose either the Hussite or the Catholic faith. Theoretically the Hussite Church was to be considered an autonomous part of the Church of Rome, but the existence of „dual confession“ had no parallel in western christendom where „heretics“ were allowed to freely profess their faith.

Emperor Zikmund approved the demands of the Bohemian contingent as the prerequisite for his royal coronation. Other conditions included the recognition of the newly created situation by which the confiscated church and royal properties would not be returned and by which the increasing demands of the Estates would be accepted. Still other conditions called for the exclusion of foreigners from administrative officers of the land and the ban on the return of Moravia to the Crown of Bohemia and an unconditional acknowledgement of the Compacts as the legal code of the land.

On August 14, 1436, Zikmund was finally accepted as the King of Bohemia in the town of Jihlava. A few days later he obtained the oath of obedience from the elders of Prague. In January of 1437 Zikmund granted royal privileges to the

town of Tábor, which included the use of Emperor's eagle in its official emblem, replacing the previous image of red chalice. In February King Zikmund conquered Hradec Králové, the bastion of the radical Hussite movement, led by the priest Ambrož (Ambrose). Jan Roháč z Dubé was forced to flee the city and seek refuge at the fortress of Sion, near Kutná Hora. Sion was besieged and vanquished by the king's soldiers in September. Jan Roháč was declared the „scourge of the land“, captured and tortured and on September 9, 1437, he was executed along with 52 of his followers in the Old Town Square.

On September 12, 1437, Emperor Zikmund suddenly died in Znojmo on his way to Hungary. His hasty departure from Prague was attributed to his growing unpopularity among the Hussite gentry and the worsening political situation in Hungary. Zikmund's demise brought to an end the Luxemburg dynasty which ruled Bohemia for 127 years.

The threat of Turkish invasion led the Estates, made up of Catholic nobles and the moderate Hussites, to elect Albrecht of the House of Habsburg and Zikmund's son-in-law as their king at the land Assembly convened at the Prague Carolinum. The election of Albrecht was by no means unanimous. The party of radical Hussites left the Land Assembly and endorsed the candidacy of the Polish King Kazimír. Albrecht was crowned the King of Bohemia in June of 1438, but his brief reign was spent fighting his opponents at the towns of Tábor and Zelenice as well as in Poland.

The plague epidemic of 1439 took some 50 thousand human lives. King Albrecht launched a military expedition against the Turks but succumbed to dysentery in the midst of south Hungarian marshes in October of 1439. His death brought about an interregnum, an interval between the death of a monarch and the accession of the successor. Four months after the death of her husband, Albert's widow Elizabeth gave birth

to the son nicknamed "Ladislav the Posthumous" (Ladislav Pohrobek), an heir apparent to the Bohemian throne. The other candidate for the Crown of Bohemia, prince Kazimír of Poland, withdrew his candidacy after becoming the Grand Duke of Lithuania. The two opposing political groups the Polish and the Habsburg supporters, reached a compromise by dividing the ruling power and providing for the election of the future king by 46 electors. Meanwhile, during the childhood years of Ladislav, his interests and those of the widowed queen Elizabeth were safeguarded by Jan Jiskra of Brandýs. The administration of the kingdom was conducted by the land directorates (landfrýdy), functioning on the principal of regional management.

Another Land Assembly held in January of 1444 recognized the claims of Ladislav the Posthumous to the Bohemian throne and approved the position of Jan Rokycana concerning the real presence of Christ in the sacrament of the Holy Eucharist and his affirmation of the preservation of the 7 sacraments, the existence of the purgatory, invocation of saints, fasting, atonement for personal sins and the use of liturgical vestments during church ceremonies. These tenets of faith were condemned by the Taborites whose unorthodox views often clashed with doctrinal beliefs of the Catholics and the moderate Hussites.

In August of 1444 the 24 year old member of the noble family of the Lords of Kunštát and Poděbrady, named Jiří (George), was placed in charge of the east Bohemian landfrýd. In June of 1448 George of Poděbrady became an administrator of the Unity of Poděbrady, an Utraquist organization formed by several merging Hussite brotherhoods. By means of a surprise night attack the Unity of Poděbrady captured Prague, considered to be the center of Catholic reactionaries. George declared himself the administrator (správce) of the Bohemian Kingdom. Jan Rokycana returned to Prague as the rightful leader of the Calixtine Church. By 1452 many Catholics accepted George as the official administrator of the land. In September of that year Ladislav ascended the Hungarian throne.

Zvolení Jiřího z Poděbrad za krále českého 1458

The election of King George of Poděbrady in 1458

In the spring of 1453 George of Poděbrady traveled to Vienna to confer in person with Ladislav and his plenipotentiaries. They agreed to all conditions presented to them by George, namely the acceptance of the Compacts and the confirmation of Rokycana's archbishopric. George also obtained a secret document which guaranteed his administrative powers for another 6 years. A conspiracy against George was uncovered during the summer and was brutally suppressed by several public executions in the Old Town Square.

The coronation of the 13 year old Ladislav as the King of Bohemia took place on the 28th of October 1453 and ended the interregnum which lasted for 14 years. When Ladislav died of leukemia in November of 1457, the Utraquist majority (70 per cent of the population) disregarded the dynastic rules of succession established by King Charles IV. The Hussite party advocated the candidacy of George of Poděbrady and the Catholic gentry ultimately agreed with their choice. They reasoned that the personality of George would guarantee that the church properties confiscated by them would remain in their possession and not be returned to the Catholic Church. The election of George of Poděbrady by the Bohemian Diet in March of 1458, however, was a highly irregular

event in Czech history since it placed the royal crown on the head of a man who did not belong to the dynastic line and who was considered by many Europeans to be a heretic.

George of Poděbrady tried to be a good ruler in the kingdom divided by religious strife. Before his coronation he took a secret oath with his wife, binding them to obedience to the pope and the Roman Church. He promised to lead his people away from heresies and religious sects incompatible with Catholic doctrines. This secret oath, ambiguously worded, became a subject of diverse interpretations. The pope understood the monarch's pledge to mean his return into the core of the Roman Church while George interpreted the war against the heretics as a crusade against the divergent religious sects. To ensure domestic tranquility, the coexistence of the Calixtines and the Catholics became the focus of his endeavors. To improve his reputation abroad he proposed a plan for a peace union of European rulers, which seemed to foreshadow the modern concept of United Nations. His plan, however, was rejected by the European monarchs.

Tony Jandáček

*Photo on back page:
Poděbrady castle, the birthplace
of King George*

